

Findeisen

POLITECHNIKA WARSZAWSKA

SPRAWOZDANIE REKTORA
Z DZIAŁALNOŚCI
POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ
W KADENCJI 1981-1984

Kolekcja Władysława Findeisena

Przedstawione na posiedzeniu SENATU w dniu 20 czerwca 1984 r.

**SPRAWOZDANIE REKTORA
Z DZIAŁALNOŚCI
POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ
W KADENCJI 1981-1984**

	1981/82	1982/83	1983/84
Przebieg nauki i wychowania	15000	15000	15200
Przebieg pracy naukowej	1200	1200	1200
Wszystko łącznie	16200	16200	16400

Przedstawione na posiedzeniu SENATU w dniu 20 czerwca 1984 r.

SPRAWOZDANIE REKTORA
Z DZIAŁALNOŚCI
POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ
W KADENCJI 1981-1984

OKRES KADENCJI 1981 — 1984

Zadania podstawowe uczelni były w przybliżeniu stałe; wystąpił tylko niewielki spadek ilości studentów. W kolejnych trzech latach odpowiednie liczby były w zaokrągleniu następujące:

Tablica 1

	1981/82	1982/83	1983/84
Studenci studiów dziennych	13600	13000	12300
Studia dla pracujących	3400	3000	2400
R a z e m .	17000	16000	14700

Spadła dość wyraźnie liczba studentów przyjmowanych na I rok studiów; spadek ten był jednak znacznie bardziej powolny niż średnio w uczelniach technicznych kraju. W kolejnych latach liczby świeżo immatrykulowanych /na studiach dziennych/ wynosiły: 2266, 2249, 2212. Limit rekrutacji na rok 1984/85, to jest pierwszy rok następnej kadencji, wynosi już tylko 1800 osób.

Szczególnie trudny był dla uczelni i jej studentów rok akademicki 1981/82. Politechnika, podobnie jak inne uczelnie, reagowała na wydarzenia w kraju i była włączona w ogólnopolską falę strajków studenckich. Spowodowało to znaczne zaburzenia toku studiów w okresie od 16 listopada do 9 grudnia. Od 14 grudnia 1981 r. uczelnia była nieczynna w związku z wprowadzeniem stanu wojennego. Ponowne jej uruchomienie nastąpiło 20 stycznia 1982 r. Okres po tej dacie charaktery-

zował szczególnie duży wysiłek, tak ze strony studentów, jak nauczycieli akademickich, dzięki czemu nadrobiono wiele z powstałych poprzednio strat. Tym niemniej uznać trzeba, że z punktu widzenia studiów i nabytej wiedzy zawodowej, rok ten nie był równoważny okresowi akademickiemu przebiegającemu w warunkach normalnych.

W roku 1981/82 zasadniczym celem działania rektora, prorektorów, dziekanów i pozostałych nauczycieli akademickich było, zwłaszcza w miesiącach bezpośrednio następujących po ponownym uruchomieniu studiów, utrzymanie toku pracy uczelni i warunków studiowania młodzieży akademickiej. Cel ten był osiągnięty, a wyniki studiów mierzone procentami studentów, którzy uzyskali rejestrację na następny rok studiów były nie gorsze niż w okresach poprzednich.

W następnych dwóch latach, 1982/83 oraz 1983/84, praca dydaktyczna uczelni przebiegała w sposób nieprzerwany.

Rok akademicki 1982/83 był w Politechnice Warszawskiej rokiem wchodzenia w życie ustawy o szkolnictwie wyższym z dnia 4 maja 1982 r. oraz związanych z tym prac legislacyjnych i organizacyjnych. Senat i rady wydziałów działały w składach odpowiadających nowej ustawie; weszły do nich wyłonione w wyborach reprezentacje studentów. Dnia 29 czerwca 1983 roku Senat PW uchwalił Statut uczelni.

Rok akademicki 1983/84, wbrew wiązaniu z nim nadziejom, nie przyniósł zakończenia prac legislacyjnych. Przeciagające się uzgodnienia z Ministrem Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki spowodowały, że Statut jako całość nie wszedł w życie.

Przeciąganie się prac nad statutem uczelni oraz zwłoka w jego uznaniu przez Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki nie sprzyjały opracowaniu wielu innych spraw organizacyjnych wewnątrz uczelni. W szczególności nie powstał dotąd, niezwykle ważny dla środowiska działającego w oparciu o nową ustawę, regulamin samorządu studenckiego, a dopiero na końcu kadencji został przez Senat uchwalony nowy regulamin studiów.

W toku kadencji nie były dokonywane zmiany w strukturze uczelni, tj. w układzie wydziałów i instytutów wydziałowych, poza dwoma wyjątkami.

Pierwszym z nich była przeprowadzona z dniem 1 stycznia 1983 r. reorganizacja na Wydziale Chemicznym, z wprowadzeniem podległości zakładów bezpośrednio dziekanowi, czyli jak to ma miejsce w instytutach kierunkowych. Drugim ważnym przypadkiem była Filia Politechniki Warszawskiej w Płocku. Idąc za wyraźnym stwierdzeniem ustawy została ona - na wniosek Senatu - przekształcona w Wydział Budownictwa i Maszyn Rolniczych, z jednoczesnym wstrzymaniem rekrutacji studentów na kierunek "Chemia".

Statut PW jednocześnie ustalił, że wydział zamiejscowy w Płocku wraz z jednostkami towarzyszącymi tworzy "Ośrodek", którym nadal kieruje odrębny prorektor Politechniki Warszawskiej.

W okresie kadencji 1981-84 Politechnika Warszawska nadała dwa doktortaty honoris causa, prof. Witoldowi Nowackiemu i prof. Tadeuszowi Urbańskiemu. W 1981 r. odsłonięto w Auli Gmachu Głównego tablicę poświęconą pamięci Tadeusza Zawadzkiego - "Zośki" oraz studentów - żołnierzy podziemia w latach 1939-1945, a w 1983 r. nadano Instytutowi Techniki Ciepłej PW imię Bohdana Stefanowskiego oraz odsłonięto w budynku ITC jego popiersie.

W okresie 1981-1984 zmarło wielu zasłużonych profesorów, docentów i innych pracowników uczelni, a wśród nich dwóch byłych rektorów, prof. Jerzy Bukowski i prof. Dionizy Smoleński.

OGÓLNE PROBLEMY ORGANIZACYJNE I FINANSOWE

Nie dokonano - w toku kadencji - poważniejszych zmian w systemie zarządzania, pomimo iż podwójna podległość instytutów - wobec wydziału i ponadto bezpośrednio wobec rektora - stwarza sporo trudności. Senat PW wypowiedział się za wyraźną strukturą trójszczeblową tj. zależnością instytutu od wydziału, z tym jednak, że ma być zwiększona samodzielność instytutu w działaniu bieżącym oraz odpowiedzialność jego dyrektora. Idąc za tym wskazaniem, kierownictwo uczelni opracowało szczegółowe "Zasady gospodarki finansowej instytutów", które precyzują kompetencje i odpowiedzialność dyrektora, stwarzają bodźce do racjonalnego i oszczędnego gospodarowania środkami budżetowymi oraz sprzyjają inicjatywie w zakresie zawierania umów na prace badawcze.

W oparciu o prace stałej komisji Senatu, wprowadzono w uczelni zobiektywizowany, oparty głównie na obciążeniach dydaktycznych, system podziału dotacji budżetowej między jednostki uczelni. Wprowadzono system rocznych planów finansowych instytutów, a także zrealizowano kontrolę Senatu nad rocznymi planami finansowymi uczelni oraz nad rocznymi sprawozdaniami w tym zakresie.

Ogólna sytuacja finansowa uczelni w kolejnych latach kalendarzowych 1981, 1982, 1983 była dość dobra, przede wszystkim dzięki środkom uzyskiwanym w trybie umów na prace naukowo-badawcze. Ilustruje to poniższe zestawienie:

Tablica 2

	1981 tys. zł.	1982 tys. zł.	1983 tys. zł.
Dotacja budżetowa na działalność dyd. - wych. oraz naukową własną	1.060.000	1.835.645	2.325.860
Dochody z działalności naukowo-badawczej umownej	700.573	963.657	1.289.827
O g ó ł e m	1.760.573	2.799.302	3.615.687

W okresie kadencji 1981-84 dość znacznym przeobrażeniem, zmniejszeniu liczbowemu, a także zmianom personalnym podlegała administracja centralna oraz niektóre działy obsługowe. Kierunek tych zmian zmierzał m. in. do zwiększenia odpowiedzialności oraz gospodarności działania poszczególnych jednostek; przykładem może być wprowadzenie rozliczeń i odrębności finansowej dla Gospodarstwa Transportu Samochodowego. Nie rozwiązano natomiast niezwykle ważnego problemu gospodarności w domach studenckich.

W omawianej sferze spraw ogólnych uczelni do najważniejszych problemów pozostających do podjęcia w przyszłości należą:

- a/ uporządkowanie na piśmie zakresu kompetencji i uprawnień decyzyjnych kierowników zakładów, dyrektorów instytutów, dziekanów, dyrektora administracyjnego, rektora /podobnie jak to zrobiono z zasadami gospodarki finansowej instytutów/,
- b/ dalsze wzmocnienie kadrowe jednostek administracji centralnej i wydziałowej /polegające na zwiększeniu kwalifikacji i zmniejszeniu liczebności personelu/,
- c/ dalsze zwiększenie zainteresowania jednostek pomocniczych i usługowych uczelni gospodarnością i efektywnością ich działania.

NAUCZYCIELE AKADEMICKI I INNI PRACOWNICY UCZELNI

Analiza stanu zatrudnienia

Politechnika Warszawska miała wg stanu na dzień 30.04.1984 r. ogółem ok. 7330 pracowników, w tym 2607 pełnoetatowych nauczycieli akademickich. Podział nauczycieli na poszczególne grupy podaje tablica 3, która zawiera zarazem porównanie ze stanem poprzednim na przestrzeni ostatnich lat.

W zakresie nauczycieli akademickich obserwuje się kilka zjawisk niepokojących, a mianowicie:

- 1/ Od ok. 10 lat nie ulega zmianie w sposób istotny liczebność grupy docentów i profesorów; wskazuje to na zahamowanie rozwoju i awansów wśród adiunktów, których liczba jednocześnie wzrasta; nie widać także by awanse docentów na profesorów przeważały nad odchodzeniem profesorów na emeryturę.

Analiza stanu zatrudnienia profesorów wskazuje, że ich liczba praktycznie nie uległa zmianie od dnia 30.11.1976 r. Zmalała natomiast liczba docentów, co powoduje zmniejszenie grupy profesorów i docentów łącznie o ok. 15 osób. Ujawnia to małą dynamikę awansów adiunktów na docentów i wyrównywania awansami docentów lub angażami kandydatów z zewnątrz naturalnych ubytków /emerytura, zgony/ w grupie profesorów.

Tablica 3. Nauczyciele akademicy /pełnoetatowi/ łącznie
z wydziałem zamiejscowym w Płocku

	na dzień 31.12.1972	na dzień 31.11.1976	na dzień 31.12.1981	na dzień 31.12.1983	na dzień 30.04.1984
profesorowie	160	143	146	140	140
docenci	251	255	246	237	244
docenci kontraktowi	-	37	19	15	3
st. wykładowcy	165	203	211	258	257
wykładowcy	125	101	108	165	126
adiunkci	469	826	1175	1151	1205
st. asystenci	939	1047	860	533	508
asystenci	144	174	153	48	41
asystenci stażysty	71	63	31	9	23
lektorzy i nauczyciele zawodu	106	137	90	62	60
Razem:	2430	2986	3039	2618	2607

Tablica 4. Struktura wieku wybranych grup nauczycieli akademickich
/pełnoetatowych/ wg stanu na dzień 20.IV.1982 r.
/bez wydziału w Płocku/

Nauczyciele akademicy	Razem		70-66 lat		65-61 lat		60-56 lat		55-51 lat		50-46 lat		45-36 lat		do 35 lat	
Prof. zwyczajni	44		11	12	12	12	6	3								
Prof. nadzwyczajni	90		8	21	17	31	9	4								
Docenci /łącznie z kontraktowymi	265		7	15	47	81	51	62								
Starsi wykładowcy	197		-	13	49	61	47	27								
Wykładowcy	108		-	-	4	15	22	55								
Adiunkci	1138		-	3	32	75	105	618								
O g 6 z e m	1442		26	64	161	269	237	766	319							

W latach 1982 i 1983 przeciętna liczba wysyłanych z PW wniosków awansowych na stanowisko profesora wynosiła 10 rocznie, w grupie docentów - 20 rocznie. W latach tych mianowano łącznie na stanowisko profesora 23 osoby, na stanowisko docenta 21 osób. W tym okresie zmarło 8 czynnych profesorów i 4 czynnych docentów, a na emeryturę przeszło 9 profesorów i docentów /prognoza na najbliższe lata - około 10-12 rocznie/.

2/Sredni wiek osób powoływanych na stanowisko docenta oscylował w okresie kadencji ok. 44 lat, z tendencją wzrostu w latach 1983 i 1984. Sredni wiek nowopowoływanych profesorów wynosił pięćdziesiąt kilka lat. /Srednia wieku przy uzyskiwaniu tytułu profesora zwyczajnego - ok. 50 lat/.

Analizując sytuację nie można uczynić zarzutu ciałom kolegialnym /rady wydziałów/, że zbyt ostrożnie wysuwają wnioski awansowe. Na możliwość awansowania na stanowisko docenta rzutować będzie w latach najbliższych ustawy wymóg posiadania habilitacji oraz wymóg posiadania praktyki zawodowej. Nie bez znaczenia może być również mniejsze niż w okresie poprzednim obciążenie dydaktyczne uczelni.

3/Grupa starszych asystentów i asystentów jest znacznie mniej liczna od grupy adiunktów. Na stan ten złożyło się kilka przyczyn. Jedną z nich były awanse na adiunktów wszystkich starszych asystentów po uzyskaniu stopnia doktora.

Brak było pozytywnych mechanizmów przepływu części doktorów do pracy poza uczelnię, np. w przemyśle. Jednocześnie zmniejszenie się obciążeń dydaktycznych i wysokość dotacji budżetowej nie pozwalały na uzupełnienie stanu zatrudnienia w grupie asystentów.

4/Nie ma prawie wcale asystentów stażystów.

W połowie kadencji przeprowadzono analizę struktury wieku nauczycieli akademickich; tablica 4 podaje odpowiednie dane, wg stanu na dzień 20.04.1982i bez wydziału w Płocku. Można z niej m. in. odczytać, że 19% adiunktów miało ponad 45 lat, 57% docentów miało ponad 50 lat, a 47% profesorów miało lat 61 lub więcej. Mieliśmy tylko 4 profesorów w wieku do 45 lat oraz tylko 2 docentów nie przekraczających 35 roku życia.

Mimo upływu 2 lat podane wskaźniki można uznać jako dające obraz sytuacji i jest on bardzo niepokojący, ponieważ wskazuje na wyraźne starzenie się kadry nauczającej.

Role "młodych umysłów" w środowisku Politechniki Warszawskiej spełniali w pewnym stopniu uczestnicy studiów doktoranckich; było ich w r. ak. 1981/82 jeszcze ok. 400, to znaczy przeszło trzy razy więcej niż asystentów i asystentów stażystów łącznie. Postanowiona przez ustawę o szkolnictwie wyższym likwidacja studiów doktoranckich spowodowała, że 1.10.1984 r. praktycznie studia doktoranckie w Politechnice Warszawskiej przestaną działać; pozostaną nieliczni słuchacze, którym studia przedłużono ze względów losowych oraz obcokrajowcy.

Według stanu na dzień 30.04.1984 r. Politechnika Warszawska zatrudniała /oprócz nauczycieli akademickich/ w pełnym wymiarze etatowym 4727 pracowników. Strukturę zatrudnienia tej grupy i tendencje zmian w ciągu kadencji pokazuje tablica 5.

Tablica 5

Pracownicy nie będący nauczycielami akademickimi /pełnoetatowi/ w PW /łącznie z wydziałem zamiejscowym w Płocku/

Lp.	na dzień 31.12.80	na dzień 31.01.82	na dzień 30.06.83	na dzień 30.04.84
1. inżynierjno-techniczni	2393	2166	2115	2048
2. administracja w tym centralna i rektorska	1070 554	1014 549	998 469	980 474
3. obsługa	922	1154	1140	1010
4. robotnicy	869	618	552	582
5. służba biblioteczna	100	120	104	107
R a z e m	5354	5072	4909	4727

Liczby obejmują łącznie instytuty, dziekanaty, administrację i obsługę

centralną, domy studenckie itd.

Pracownicy inżynieryjno-techniczni są nieomal wyłącznie zatrudnieni w instytutach; w grupie tej blisko połowę stanowią pracownicy z wyższym wykształceniem. Pracownicy z wyższym wykształceniem są wykorzystywani - w przeważającej mierze - do prac badawczych; liczba pracowników wykonujących prace o charakterze naprawdę pomocniczym /laboranci, technicy itp/ wynosi ok. 1200 osób, a i z nich znaczna część jest opłacana z prac naukowych umownych i nie można ich zaliczać w całości do potencjału dydaktycznego.

Politechnika od długiego już czasu dąży do zreformowania swej działalności administracyjnej, a przede wszystkim do zmniejszenia zatrudnienia w tej sferze.

Sytuacja materialna pracowników uczelni nie była dobra; wprowadzane regulacje płac były zbyt małe, a przede wszystkim zbyt późne. Konkretnie dane liczbowe, obliczone jako średnia dla wszystkich zatrudnionych są następujące:

Tablica 6

	1982	1983
średnie wynagrodzenie z umowy o pracę	10.029 zł.	12.754 zł.
średni miesięczny dochód /wraz z f. bezos., honorariami, nagrodami i 13-ką/	12.213 zł.	16.627 zł.

Problemy polityki kadrowej

Wyższe szkoły techniczne są instytucjami mającymi przede wszystkim za zadanie kształcenie wysokokwalifikowanych kadr. Obok tej głównej funkcji prowadzą działalność naukowo-badawczą. Ma ona znaczenie podstawowe dla

zapewnienia wysokiego poziomu przekazywanej studentom wiedzy i autentyczności jej źródeł, służy także rozwojowi naukowemu nauczycieli akademickich, których kwalifikacje są jednocześnie wykorzystywane dla dobra nauki i gospodarki narodowej. Prawidłowe realizowanie funkcji szkoły wyższej zależy w pierwszym rzędzie od struktury zatrudnienia i kwalifikacji kadry nauczycieli akademickich; baza materialna oddziałuje tu wtórnie, w sprzężeniu zwrotnym. Rozwój kadry nauczycieli akademickich jest procesem rozciągającym się na dziesiątki lat. Jego prawidłowe kształtowanie wymaga przemyślanych decyzji ze świadomością, że ich skutki będą przez lata trudne do ewentualnego skorygowania.

Sytuacja kadrowa w Politechnice Warszawskiej nie ukształtowała się tylko w toku mijającej kadencji, jest ona efektem procesów zachodzących także w czasie wielu poprzednich kadencji. Nie można jednak nie zauważyć wynikających z analizy stanu zatrudnienia problemów koniecznych do podjęcia w najbliższym czasie /kurczenie się grupy profesorów i docentów, proces starzenia się kadry, niewłaściwa struktura zatrudnienia, problem adiunktów/. Zasadniczą trudnością do pokonania będzie uzyskanie zgodności między koncepcjami i potrzebami perspektywicznymi a koniecznymi bieżącymi decyzjami kompleksowymi lub jednostkowymi.

Naczelnym problemem perspektywnym jest struktura zatrudnienia w grupie nauczycieli akademickich za 10 - 20 lat, odpowiadająca wyobrażeniom o tym czasie, czasie wchodzenia w XXI wiek. Punktem wyjścia powinna być koncepcja jakościowa, tematyczna i ilościowa procesu dydaktycznego, czyli model przyszłościowy Politechniki Warszawskiej jako szkoły wyższej. Umożliwiłoby to wzajemne dopasowywanie się kierunków i specjalności kształcenia oraz składu kadry nauczycieli akademickich.

Polityka kadrowa wymaga rozwiązań systemowych, wieloletnich i ogólnie znanych, zwłaszcza jeżeli chodzi o kryteria angażowania i awansowania.

Do pilnych działań w tym zakresie zaliczyć należy:
1/ Ustalenie przyszłościowej struktury zatrudnienia kadry nauczycieli akademickich /docenci i profesorowie, st. wykładowcy i adiunkci stabilizowani, udział kadry młodej wiekiem/, przyjęcie tej struktury jako głównej wy-

tycznej polityki kadrowej na każdym z wydziałów.

- 2/Wypracowanie godziwego rozwiązania problemu adiunktów; jest to problem tak złożony w swojej substancji merytorycznej i społecznej, że nie udało się aktualnie dać propozycji konkretnych rozwiązań.
- 3/Ostateczne opracowanie i utrwalenie systemu ocen osiągnięć dydaktyczno-wychowawczych, naukowych, technicznych i organizacyjnych oraz ocen przydatności pracownika do zadań nauczyciela akademickiego.
- 4/Opracowanie systemu działań ułatwiających podnoszenie kwalifikacji nauczycieli akademickich /finansowanie działalności naukowej własnej, staże krajowe i zagraniczne, wykłady i kursy/.
- 5/Zapewnienie obsady stanowisk wymagających długoletniej praktyki inżynierskiej w przemyśle /konstruktorzy, technolodzy/.
- 6/Wprowadzenie jasnych zasad udzielania urlopów, w tym na zagraniczne staże naukowe oraz kontrakty.

Szereg z wymienionych działań ma swoje uwarunkowania w ustaleniach ustawy o szkolnictwie wyższym z dnia 4.05.1982 r. i pochodnych od niej zarządzeń Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. Inne wymagają prac koncepcyjnych samorządnej szkoły wyższej, myślącej o swej przyszłości. Wszystkie jednak wymagają rozwiązań systemowych, opartych o dobrze przemyślane, mądre i spójne zarządzenia, regulujące zasadnicze elementy polityki kadrowej.

Druga grupa problemów jest związana z pracownikami nie będącymi nauczycielami akademickimi. Ponad 2 tys. pracowników inżynieryjno-technicznych zatrudnionych w instytutach, ma za zadanie wspieranie procesu dydaktycznego i działalności naukowo-badawczej. Wiadomo, że większość czasu ta grupa pracowników angażuje do wykonywania prac naukowo-badawczych umownych i takie jest uzasadnienie ich zatrudnienia. Konieczne jest znalezienie właściwych proporcji między niezwykle cenną działalnością badawczą na rzecz gospodarki narodowej a możliwością prawidłowego pełnienia przez Politechnikę funkcji instytucji edukacyjnej. Należy uwzględnić przy tym szczupłość bazy lokalowej i coraz ostrzej egzekwowane przepisy BHP i ppoż.

Również ponad 2 tys. pracowników tworzy zaplecze administracyjne i

obsługowe. Obok wyspecjalizowanych jednostek funkcjonalnych występują obszary działalności prostej, nie wymagającej wysokich kwalifikacji, ale niezbędnej dla prawidłowego funkcjonowania uczelni. Zasadniczy kierunek to uzyskanie zmniejszenia zatrudnienia przez lepsze rozwiązania strukturalne i dobór kadry o wyższych kwalifikacjach, co niejednokrotnie umożliwi zmniejszenie liczebności zatrudnienia. To ostatnie nie jest łatwe z uwagi na nieatrakcyjność płac. Do wykorzystania jest szereg propozycji i wniosków komisji senackich.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA, REKRUTACJA I SPRAWY STUDENCKIE

Działalność dydaktyczna

W latach 1981 - 1984 jednym z najistotniejszych problemów stało się utrzymanie ciągłości i stabilności procesu dydaktycznego pomimo pojawiających się zakłóceń rytmu pracy uczelni. Realizacja procesu dydaktycznego na początku kadencji, jesienią roku 1981, została poważnie zakłócona początkowo strajkami studenckimi, a następnie przerwą spowodowaną wprowadzeniem stanu wojennego. Podjęte różnorodne działania organizacyjne umożliwiły realizację programu nauczania w roku akademickim 1981/82.

Spiętrzenie zajęć i wynikające stąd zwiększone obciążenie studentów spowodowało jednak wybicie znacznej części studentów z równego rytmu pracy, co musiało się odbić na efektywności procesu dydaktycznego w latach następnych. Należy więc odnotować fakt niezbyt wysokiej efektywności studiów w skali uczelni, przynajmniej pod względem statystycznym, co ilustrują coroczne sprawozdania z działalności dydaktycznej oraz syntetyczne tablice 7, 8 i 9.

Na tę efektywność procesu dydaktycznego ma również wpływ fakt istotnego zmniejszenia się w ostatnim okresie motywacji do odbywania i kończenia studiów. Spowodowało to utrwalenie się tendencji do przedłużania studiów, a także wzrost zainteresowania studiami na drugim kierunku lub specjalności. Innym czynnikiem niesprzyjającym stabilności procesu dydaktycznego jest przedłużenie się stanu tymczasowości w programach studiów.

Przejście uczelni na pięcioletni tok studiów spowodowało konieczność zmiany programów nauczania. Prace nad zmodyfikowaną koncepcją kształcenia podjęte zostały na początku roku 1981 i odbywały się w zmiennych warunkach zewnętrznych.

Ostateczne zasady dotyczące trybu zatwierdzania programów ustalone zostały po przyjęciu przez Sejm ustawy o szkolnictwie wyższym.

Nowe programy nauczania, opracowywane przez rady wydziałów, uzgadniane są z Senacką Komisją Metod i Kierunków Kształcenia, a następnie przekazywane do zaopiniowania zespołom dydaktyczno-naukowym powołanym przez Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. Zgodnie z ustawą o szkolnictwie wyższym plany i programy studiów są zatwierdzane przez Senat PW.

Senat zatwierdził do tej pory plany i programy nauczania Instytutu Inżynierii Chemicznej, Wydziału Samochodów i Maszyn Roboczych, Wydziału Mechaniki Precyzyjnej oraz Instytutu Transportu. Przewiduje się, że zaawansowanie prac umożliwi zatwierdzenie przez Senat do końca bieżącej kadencji programów Wydziału Architektury, Wydziału Elektroniki, Wydziału Elektrycznego, Wydziału Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej, Wydziału Mechanicznego Technologicznego oraz Wydziału Inżynierii Lądowej i Instytutu Inżynierii Materiałowej. Programy innych wydziałów są w trakcie uzgadniania z Senacką Komisją Metod i Kierunków Kształcenia.

Sytuacja ta zmusiła Senat do upoważnienia prorektora d/s nauczania do zatwierdzania tymczasowych programów na kolejne lata akademickie; programów nie zawsze w pełni dopracowanych.

Te działania w zakresie programów zostały uzupełnione podjętą analizą kształcenia w dalszej przyszłości w perspektywie kilku lat. Odpowiednie opracowanie inicjujące działania na wydziałach zostało przedstawione Senatowi. Niektóre rady wydziałów wypowiedziały się już na ten temat. Należy spodziewać się odpowiednich analiz również na innych wydziałach. Ta nasza inicjatywa przyszłościowa spotkała się później z podobną akcją ze strony Ministerstwa. Należy przy tym pamiętać, że pełne, precyzyjne określenie przez szkołę wyższą koncepcji jej rozwoju wymaga znajomości

Liczba osób na studiach w Politechnice Warszawskiej

W y d z i a ł	W roku akad. 1981/82					W roku akad. 1982/83					W roku akad. 1983/84				
	Dzien- nych	Dla pra- cujących	Podyplo- mowych	WSKP	Razem	Dzien- nych	Dla pra- cujących	Podyplo- mowych	WSKP	Razem	Dzien- nych	Dla pra- cujących	Podyplo- mowych	WSKP	Razem
Architektury	827	-	74	-	901	783	-	44	-	827	838	-	18	-	856
Chemiczny	474	138	-	-	612	455	94	-	-	549	438	73	-	-	511
Elektroniki	1777	292	76	185	2330	1685	256	30	126	2097	1576	182	35	82	1875
Elektryczny	1108	364	49	-	1521	1083	313	-	-	1396	1121	205	-	-	1326
Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej	235	-	-	-	235	219	-	-	-	219	231	-	-	-	231
Geodezji i Kartografii	640	203	-	-	843	617	206	-	-	823	567	119	-	-	686
Inżynierii Lądowej	1213	343	92	-	1648	1141	279	69	-	1489	1021	176	58	-	1255
Inżynierii Sanitarnej i Wodnej	1012	147	49	-	1208	962	154	54	-	1170	886	167	45	-	1098
Mechaniczny Energetyki i Lotnictwa	1122	-	57	-	1179	1152	-	-	-	1152	1153	-	-	-	1153
Mechaniczny Technologiczny	1007	307	66	-	1380	996	330	-	-	1326	811	204	-	-	1015
Mechaniki Precyzyjnej	978	170	75	-	1223	962	148	34	-	1144	895	104	38	-	1037
Samochodów i Maszyn Roboczych	997	220	-	-	1217	933	195	-	-	1128	863	156	-	-	1019
Inst. Inżynierii Chemicznej	310	-	-	-	310	269	-	-	-	269	269	-	-	-	269
Inst. Inżynierii Materia- łowej	232	-	12	-	244	213	-	-	-	213	204	-	-	-	204
Instytut Transportu	652	173	16	-	841	653	155	-	-	808	598	148	31	-	777
INES - Studium Kształcenia Nauczycieli Przedmiotów Technicznych	-	463	-	-	463	-	456	82	-	538	-	368	56	-	424
Budownictwa i Maszyn Rolniczych	1019	343	-	-	1362	892	366	-	-	1258	757	450	-	-	1207
R a z e m	13603	3163	566	185	17517	13015	2952	313	126	16406	12228	2352	281	82	14943

Tablica 8

Procent osób, które uzyskały zaliczenie roku studiów

Wydział	Na rok akad. 1981/82			Liczba stud. studiów dziennych, którzy ukończyli studia bez opóźnień	Na rok akad. 1982/83			Liczba stud. studiów dziennych, którzy ukończyli studia bez opóźnień	Na rok akad. 1983/84			Liczba stud. studiów dziennych, którzy ukończyli studia bez opóźnień
	Studia dzienne	Studia wieczorowe	Studia zaoczne		Studia dzienne	Studia wieczorowe	Studia zaoczne		Studia dzienne	Studia wieczorowe	Studia zaoczne	
Architektury	45,7	-	-	6,6	78,6	-	-	13,0	67,2	-	-	0,0
Chemiczny	72,2	80,6	-	14,7	73,7	82,4	-	15,4	61,2	75,0	-	26,9
Elektroniki	66,6	56,5	-	15,6	76,6	75,0	-	31,5	67,6	51,9	-	28,3
Elektryczny	76,2	87,1	-	47,3	86,1	84,1	-	49,5	80,0	73,8	-	47,7
Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej	85,3	-	-	64,2	91,4	-	-	59,3	70,1	-	-	47,4
Geodezji i Kartografii	77,5	-	82,0	39,9	82,2	-	92,3	21,0	73,3	-	61,3	30,1
Inżynierii Lądowej	68,5	63,6	-	13,0	68,8	73,4	-	20,0	53,5	71,2	-	36,2
Inżynierii Sanitarnej i Wodnej	77,7	69,6	-	41,9	87,1	79,5	-	33,5	73,0	56,3	-	43,1
Mechaniczny Energetyki i Lotnictwa	43,5	-	-	6,2	61,4	-	-	9,5	44,9	-	-	8,1
Mechaniczny Technologiczny	67,8	75,5	-	28,7	79,7	68,2	-	17,6	66,3	66,4	-	32,6
Mechaniki Precyzyjnej	75,1	86,3	-	48,6	87,9	84,5	-	30,3	71,0	72,0	-	50,0
Samochodów i Maszyn Roboczych	79,5	61,9	-	26,0	82,7	72,1	-	28,4	68,1	59,3	-	38,2
Inst. Inżynierii Chemicznej	68,3	-	-	16,2	77,1	-	-	22,1	63,8	-	-	12,9
Inst. Inżynierii Materiałowej	84,8	-	-	59,2	91,1	-	-	47,4	88,9	-	-	52,1
Instytut Transportu	87,1	-	72,3	46,8	76,4	-	72,3	30,8	72,0	-	44,1	31,3
INES - Studium Kształcenia Naucz.	-	-	71,1	-	-	-	58,9	-	-	-	62,7	-
Budownictwa i Maszyn Rolniczych	83,3	75,3	-	25,3	81,1	64,5	75,2	27,3	72,7	82,2	-	26,9
R a z e m	74,7	71,3	78,3	27,1	79,1	76,1	71,7	27,2	61,5	79,8	56,3	31,8

warunków zewnętrznych, niezależnych od uczelni.

W celu ujednoczenia finansowania dydaktyki w poszczególnych instytutach wprowadzono ogólnouczelniane zasady finansowania oparte na wynikach dydaktycznych roku poprzedniego sprowadzanych do stanu porównywalnego, dając przy tym pewną swobodę decyzji dziekanom.

W okresie mijającej kadencji środowisko uczelni zaangażowane było mocno w tworzenie podstaw prawnych działania szkoły wyższej, począwszy od dyskusji nad ustawą o szkolnictwie wyższym, sformułowanie statutu PW po realizację koncepcji regulaminu studiów.

W ciągu kadencji obowiązywały trzy różne regulaminy studiów dziennych. Do kolejnych zmian uczelnia musiała się przystosować opracowując własne regulaminy, interpretacje i zarządzenia wykonawcze. Obecnie obowiązujący regulamin ramowy został uzupełniony regulaminem uczelnianym, którego projekt opracowany przez komisję rektorską po konsultacji ze środowiskiem uczelni został przeanalizowany przez Senacką Komisję Środowiska Akademickiego i zatwierdzony przez Senat. Pozostały jeszcze do opracowania regulaminy wydziałowe regulujące sprawy specyficzne dla wydziałów.

Sytuacja gospodarki narodowej stworzyła istotne utrudnienia w realizacji praktyk studenckich. Należało się również przystosować do nowego systemu finansowania praktyk w warunkach reformy gospodarczej. Pomimo tego proces praktyk został zrealizowany, a także udało się uzyskać pozytywne efekty ekonomiczne w wyniku zawarcia korzystnych porozumień z jednostkami gospodarczymi.

Nasze rozwiązania z zakresu realizacji praktyk oceniane są pozytywnie i podawane jako rozwiązania przykładowe.

Wdrażanie reformy gospodarczej i inne przyczyny spowodowały zdecydowane zmniejszenie zainteresowania ze strony gospodarki narodowej studiami podyplomowymi. Poważny potencjał kadrowy jakim dysponuje uczelnia stwarza możliwość szerokiego rozwoju kształcenia na studiach podyplomowych. Jednak zainteresowanie tą formą kształcenia również wśród potencjalnych kandydatów jest stosunkowo niewielkie. Podejmowane wysiłki w celu zahamowania tendencji spadkowej zaczynają przynosić pierwsze efekty

w postaci niewielkiego zwiększenia liczby kandydatów.

Liczby osób kształconych na studiach podyplomowych ilustruje poniższa tablica.

Studia podyplomowe

Tablica 10

Rok akademicki	Liczba studiów	Liczba słuchaczy
1981/82	35	706
1982/83	16	321
1983/84	23	525

Należy jednak dalej prowadzić prace nad udoskonaleniem naszych studiów podyplomowych. Celem powinno tu być stwarzanie w miarę spójnego systemu studiów podyplomowych obejmującego główne kierunki zainteresowań uczelni.

W okresie kadencji spadło również zainteresowanie studiami wieczorowymi i zaocznymi. Ilustruje to tablica 7. Zmieniły się również zasady organizacji tych studiów oraz rekrutacja na te studia. Jak do tej pory utrzymuje się zainteresowanie studiami dla nauczycieli. Ten rodzaj studiów został w uczelni zasadniczo zreformowany w celu zapewnienia im właściwego poziomu.

Politechnika Warszawska kształci grupę cudzoziemców. Liczba ich w ostatnich latach spadła do poniżej 150 osób. Zdecydowana większość cudzoziemców to stypendyści. Obok nich przyjmowane są również osoby pokrywające koszty kształcenia w dewizach, co ostatnio przynosi uczelni konkretne korzyści w postaci odpisów dewizowych.

Politechnika Warszawska sprawuje również formalną opiekę nad grupą około 600 osób skierowanych na studia w uczelniach technicznych w krajach socjalistycznych.

Istotny problem stanowi wyposażenie w pomoce dydaktyczne. Zaopatrzenie studentów w skrypty i inne pomoce powielane uległo pogorszeniu najpierw w wyniku długotrwałego zamknięcia urządzeń poligraficznych a następnie trudności produkcyjnych /brak kadry, materiałów, części zamiennych/

Liczba wydanych dyplomów w Politechnice Warszawskiej

Wydział	W roku 1981			W roku 1982			W roku 1983		
	Studia dzienne	Studia dla pracujących	Dyplomy z wyróżnieniem	Studia dzienne	Studia dla pracujących	Dyplomy z wyróżnieniem	Studia dzienne	Studia dla pracujących	Dyplomy z wyróżnieniem
Architektury	60	-	-	66	-	-	63	-	-
Chemiczny	53	35	2	53	30	1	93	23	1
Elektroniki	231	38	10	333	49	10	282	39	3
Elektryczny	166	131	2	212	84	2	157	72	-
Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej	57	-	6	45	-	9	33	-	2
Geodezji i Kartografii	107	27	-	104	23	-	79	36	-
Inżynierii Lądowej	191	57	-	158	56	-	199	73	-
Inżynierii Sanitarnej i Wodnej	180	27	-	166	22	2	150	30	-
Mechaniczny Energetyki i Lotnictwa	88	-	-	107	-	2	128	-	-
Mechaniczny Technologiczny	183	98	1	124	64	1	209	56	-
Mechaniki Precyzyjnej	172	56	1	144	46	-	171	34	-
Samochodów i Maszyn Roboczych	136	45	1	160	46	2	167	32	-
Inst. Inżynierii Chemicznej	29	-	-	54	-	1	39	-	-
Inst. Inżynierii Materiałowej	50	-	2	35	-	1	49	-	1
Instytut Transportu	92	50	1	80	23	1	85	31	-
INES - Studium Kształcenia Nauczycieli Przedmiotów Technicznych	-	57	-	-	74	-	-	60	-
Budownictwa i Maszyn Rolniczych	139	67	1	192	63	-	173	27	1
R a z e m	1934	688	27	2033	580	32	2077	513	8

w uczelnianych ośrodkach poligraficznych.

Spowodowało to trudności w dostępie do aktualnych publikacji, a także zmniejszenie produkcji skryptów, która w ostatnich latach wynosiła:

1981 r. - 1445 ark. wyd.   1982 r. - 1048 ark. wyd.

1983 r. - 1192 ark. wyd.   1984 r. - 1203 ark. wyd. /plan/

Liczby tytułów wydanych przez Wydawnictwa Politechniki Warszawskiej są następujące:

Tablica 11

rok	Liczba tytułów			
	skryptów	prac naukowych	innych	razem
1981	103	34	5	142
1982	74	21	2	97
1983	84	23	1	108

W okresie kadencji podejmowano próby zwiększenia związków uczelni z jej absolwentami, nie przyniosły one jednak istotnych efektów.

Problem stykę zatrudnienia absolwentów ilustruje tablica 12. Lata 1981 - 1982 były ostatnimi latami obowiązywania ustawy z 1964 r. o obowiązkowym zatrudnieniu i zwrotach kosztów wykształcenia. W latach tych nastąpiło pewne załamanie rynku pracy /znaczące zmniejszenie liczby ofert/ i wystąpiły kłopoty z zatrudnieniem absolwentów niektórych kierunków. Podjęte działania umożliwiły jednak zatrudnienie wszystkich absolwentów, którzy chcieli podjąć pracę.

Od 1.01.1983 r. wprowadzona została nowa ustawa o zatrudnieniu absolwentów, która wprowadza wolny rynek pracy i stwarza pewne preferencje dla osób podejmujących pracę w miejscowościach odczuwających brak kadry z wyższym wykształceniem. Wzrosły również zarobki proponowane przez pracodawców. Obecnie średnia płaca proponowana po ukończeniu wstępnego stażu wynosi ok. 11 tys. zł.

Tablica 12

Kierunek studiów	Liczba absolwentów do zatrudnienia			Liczba ofert pracy			Liczba absolwentów, którzy podjęli pracę na podstawie skierowań		
	1981	1982	1983	1981	1982	1983	1981	1982	1983
Ogółem	2726	2382	2485	2661	2756	2504	1612	1896	1442
Architektura	221	329	128	68	79	74	48	55	39
Budownictwo	230	230	349	283	337	399	178	215	213
Inżynieria Środowiska	231	214	222	220	253	248	158	180	115
Geodezja i Kartografia	93	92	101	102	108	82	67	89	47
Elektronika	300	259	199	257	272	259	137	162	129
Telekomunikacja	101	89	66	76	114	64	52	87	32
Elektrotechnika	283	191	167	270	228	204	169	187	109
Transport	109	76	69	126	98	82	79	76	60
Mechanika	792	554	819	908	813	713	503	532	471
Chemia	113	160	168	152	213	186	85	158	119
Inżynieria Materiałowa	50	43	39	45	49	41	37	42	28
Podstawowe Problemy Techniki	74	58	73	48	66	56	40	57	33
Informatyka	89	59	36	56	84	58	30	32	21
Org. Zarządzanie	40	28	49	50	42	38	29	24	26

Rekrutacja na I rok studiów

W mijającej kadencji poświęcono wiele uwagi zagadnieniu rekrutacji na studia, rozumiejąc pod tym pojęciem nie tylko egzaminy wstępne, ale całokształt problemów dotyczących kandydatów, ich rodziców, jak również szkolnictwa średniego. Jednak przedmiotem szczególnych starań jest właściwa organizacja i nadanie odpowiedniej rangi egzaminom wstępnym, których konkursowy charakter ma za zadanie wyłonienie najzdolniejszych spośród kandydatów oraz takich, którzy rokują nadzieję na pomyślne wyniki w nauce i terminowe ukończenie studiów.

W uczelni rekrutację na I rok studiów przeprowadza się na studia dzienne studia za granicą, studia dla pracujących - wieczorowe i zaoczne /także nauczycielskie/; przyjmuje się również na I rok studiów studentów - obco-krajowców.

W tablicy 13 podano limity przyjęć i liczby przyjętych; w tablicy 14 podano liczby przyjętych w rozbiciu na poszczególne wydziały.

Tablica 13

Rok akad.	Studia dzienne		Studia dla pracujących	
	Limit	Przyjęto	Limit	Przyjęto
1981/82	2410	2266	505	189 ^{1/}
1982/83	2260	2249	464 ^{2/}	410 ^{1/}
1983/84	2210	2212	370 ^{2/}	146
1984/85	1800		130 ^{3/}	

1/ w tej liczbie 310 osób bez egzaminu wstępnego /173 - żołnierze, 137 - nauczyciele/

2/ 120 miejsc kierunek nauczycielski oraz 250 miejsc na semestr "zerowy"

3/ kierunek nauczycielski - na pozostałe kierunki MNSzWiT nie podało limitów przyjęć

Od roku 1983 Ministerstwo Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki 85% limitu ogólnego rozdziela centralnie na kierunki studiów, pozostawiając

15% limitu ogólnego do decyzji Rektora.

W roku 1982 na studia dzienne przeprowadzono rekrutację dodatkową we wrześniu - na kierunki prowadzone w Filii w Płocku.

W latach 1981-1983 przyjęto na studia dzienne wszystkich kandydatów, którzy przeszli pomyślnie przez egzamin wstępny. W ok. 90% przypadków było to przyjęcie na ten wydział, który kandydat obrał przy zgłoszeniu na studia.

Od roku 1983 rekrutacja na studia dla pracujących /poza kierunkiem nauczycielskim/ przeprowadzana jest poprzez semestr "zerowy" na kierunki Budownictwa, Elektrotechniki i Mechaniki. Czynnione są starania, aby w roku 1984 poza w/w rozszerzyć rekrutację na kierunki: Elektronika, Geodezja i Kartografia oraz Transport. Kwalifikacja kandydatów na I rok studiów /po semestrze "zerowym"/ odbywa się na podstawie wyników egzaminu wstępnego.

Rekrutacja na studia za granicą przeprowadzona była w latach:
1981 - 128 osób, 1982 - 133 osoby.

Studentów obcokrajowców przyjęto na studia w PW:

- w r. 1981 - 37 osób
- w r. 1982 - 35 osób
- w r. 1983 - 40 osób.

Sprawy studenckie

STYPENDIA I INNE FORMY POMOCY MATERIALNEJ

System stypendialny ulegał w ciągu ostatnich lat zmianom. Do roku 1981/82 stypendium bezzwrotne sięgało kwoty 1800 zł., a w szczególnych przypadkach /tzw. podwyższone o 25%/ 2250 zł. miesięcznie.

Odpłatność za mieszkanie w domu akademickim i wyżywienie w stołówkach była niska i wynosiła 120 zł za miejsce w DS-ie i 660 zł za całodienne wyżywienie. Stypendium zwrotne wynosiło 800 zł.

W roku akademickim 1982/83 nastąpiła zmiana systemu stypendialnego idąca w kierunku opłacania przez studenta realnych kosztów wyżywienia

Tablica 14

Liczba kandydatów przyjętych na I rok studiów dziennych i studiów dla pracujących w latach 1981 - 1983

Lp.	Wydział	Studia dzienne			Studia dla pracujących		
		Liczby przyjętych			Liczby przyjętych		
		1981/82	1982/83	1983/84	1981/82	1982/83	1983/84
				Plan 1984/85			Plan 1984/85
1.	Architektura	109	91	116	90	-	-
2	Chemiczny	80	61	99	-	-	-
3	Inst. Inżynierii Chemicznej	45	38	69	70	-	-
4	Elektroniki	289	387	345	310	29	37
5	Elektryczny	207	210	209	160	28	49
6	Fizyki Techn. i Matematyki Stosowanej	43	44	42	34	-	-
7	Geodezji i Kartografii	92	89	85	70	-	25
8	GłK - Poligrafia	27	24	24	25	-	12
9	Inż. Sanitarnej i Wodnej	179	156	148	120	-	13
10	Inżynieria Lądowa	203	176	197	160	17	24
11	Instytut Transportu	112	108	88	85	14	29
12	Samochodów i Maszyn Roboczych	162	170	144	140	24	35
13	SIMR - studia przemienne	26	29	23	-	-	-
14	Mechan. Energetyki i Lotn.	163	164	168	150	-	-
15	Mechaniki Precyzyjnej	161	167	145	130	-	16
16	Mechaniczny Technologiczny	156	144	167	150	-	32
17	MT - studia przemienne	17	-	-	-	-	-
18	Inst. Inżynierii Materiałowej	33	29	44	34	-	-
19	Płock - Chemia	29	20	-	-	-	-
20	Płock - Budownictwo	65	60	42	27	-	-
21	Płock - Mechanika	69	80	71	40	-	-
22	Studia Mechanika	-	-	-	-	34	-
23	Studia nauczycielskie Elektrotechnika	-	-	-	-	21	40
24	Wyobov. Techn.	-	-	-	-	22	20
		2267	2247	2226	1800	189	332
							146
							50
							30
							50
							50

x/ poza studiami nauczycielskimi MNSzWiT nie podano limitów przyjęć
xx/ w tym 5 miejsc - na załatwienie odwołań

/4500 zł miesięcznie za całodzienne wyżywienie/ oraz większych sum za mieszkanie w akademiku /2000 zł miesięcznie/. Stypendia uwzględniały te opłaty oraz zawierały dodatkowo kwotę 2160 zł na wydatki związane z pomocami naukowymi i osobistymi potrzebami studenta. Łączna suma stypendium wynosiła więc 8160 zł i była pomniejszana o dochód przypadający na jednego członka rodziny studenta. Studenci mający na utrzymaniu dzieci lub chorzy mogli uzyskać stypendium podwyższone.

Dalsza zmiana wprowadzona została w roku 1983/84 i polegała na obniżeniu opłat za wyżywienie w stołówkach /do kwoty 3000 zł miesięcznie za całodzienne utrzymanie; resztę kosztów wyżywienia opłacała szkoła z funduszu stypendialnego studentów/. Spowodowało to obniżenie stypendiów wypłacanych studentom o 1500 zł miesięcznie.

Odsetki studentów otrzymujących pomoc materialną były w poszczególnych latach następujące:

Tablica 15

Rok	1981/82	1982/83	1983/84
stypendia bezzwrotne	24,1%	50,2%	39,0%
stypendia fundowane	3,8%	2,7%	2,0%
stypendia zwrotne	0,02%	12,2%	14,8%

Srednie stypendium bezzwrotne w kwietniu 1984 r. wynosiło 3230 zł, fundowane - 2167 zł, zwrotne - 2458 zł.

Politechnika Warszawska była jedyną uczelnią w kraju, która wypłacała stypendia zwrotne od chwili wprowadzenia przez Ministerstwo zmienionego systemu stypendialnego tj. od jesieni 1983 r. Inne uczelnie zrobiły to z opóźnieniem.

Obecny system stypendialny nie stymuluje poczucia odpowiedzialności studenta wobec społeczeństwa za podejmowanie decyzji o studiowaniu i o przebiegu studiów. Wytworzył się nastrój jednostronnego obowiązku

[Faint, illegible text from the reverse side of the page is visible through the paper.]

Kolekcja Władysława...

dawania świadczeń bez żadnych zobowiązań z drugiej strony. Nie istnieją preferencje za dobre wyniki w nauce. Aby osiągnąć istnienie poczucia odpowiedzialności należałoby podnieść pozycję /nie tylko finansową/ absolwenta szkoły i przejść w zasadzie na system stypendiów zwrotnych. Rozwiązanie tego problemu wykracza poza ramy szkoły. Uczelnia może natomiast ukształtować własny system stypendialny jak i zwiększyć gospodarność wykorzystywania przydzielonej dotacji państwowej na pomoc materialną na rzecz studentów. Droga do tego celu może być stworzenie przedsiębiorstwa domów studenckich.

Zarówno w tworzeniu uczelnianego systemu stypendialnego jak i przy powoływaniu przedsiębiorstwa niezbędny jest udział reprezentatywnych przedstawicielstw społeczności studenckiej. Przedstawicielstwa te powinny w sposób autentyczny współdecydować w gospodarowaniu mieniem i funduszami przeznaczonymi dla studentów, jak również ponosić za to współodpowiedzialność.

W stołówkach studenci jadają głównie obiady. Liczba korzystających z tej formy żywienia nie ulegała zasadniczym zmianom. Podobnie na stałym poziomie utrzymuje się wykorzystanie miejsc w domach akademickich. Od dwóch lat studenci uczelni zgłaszający chęć otrzymania miejsca w domu studenckim w zasadzie nie spotykali się z odmową, a liczba miejsc niewykorzystanych powstawała w trakcie trwania roku akademickiego na skutek utraty praw do zamieszkiwania. Liczba tych miejsc wynosi poniżej 10% i przy lepszej gospodarności mogłaby ulec zmniejszeniu. Są to bowiem pojedyncze miejsca w pokojach, a nie wolne całe pokoje, które mogłyby być wykorzystane bez dodatkowych zabiegów.

Gospodarność i dbałość o mienie w domach studenckich jest niezadawalająca i powinna ulec poprawie.

Stan techniczny znacznej części domów studenckich jest zły. Największe obiekty jak Riviera, Akademik a z mniejszych Pineska i Ustronie wymagają remontów kapitalnych. Remonty prowadzone obecnie w szeregu domów /Babilon, Sezam, Tulipan / jak i oddawanie nowego akademika przy ul. Komarowa przeciągają się znacznie poza przewidziane terminy.

W bieżącym roku akademickim rozdział miejsc w domach studenckich został dokonany przez komisję samorządową złożoną wyłącznie ze studentów.

ŹDROWIE I OPIEKA LEKARSKA

Stan zdrowotny studentów w ostatnich latach nie ulega zasadniczym zmianom, co nie oznacza sytuacji zadowalającej. W dalszym ciągu główne schorzenia dotyczą przewodu pokarmowego, serca i układu krążenia oraz chorób neurologiczno-nerwicowych.

Studenci są obciążeni znaczną ilością zajęć dydaktycznych, nie mają przy tym wyrobionego nawyku /naturalnej potrzeby/ ruchu, co mogłoby przeciwdziałać pewnym schorzeniom. Nie przynieśli tego nawyku ze sobą ze szkoły średniej, a uczelnia nie ma odpowiednich obiektów, żeby rozwijać i promować ruch rekreacyjny.

Służba zdrowia opiekująca się społecznością akademicką odczuwa brak lekarzy /głównie internistów/ i wystarczającego zaplecza zabiegowo-szpitalnego. Etatyżacja lekarzy w akademickiej służbie zdrowia jest zbliżona do służby zdrowia szkolnej /typu higienicznego/, podczas gdy ok. 3000 pracowników uczelni podlega okresowym badaniom z powodu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia, a więc potrzeby opieki lekarskiej są zbliżone do zakładów przemysłowych. Około 1000 osób wymaga specjalnej troski ze strony lekarzy.

Ostatnio poprawiła się nieco dyscyplina przeprowadzania przez studentów obowiązkowych badań lekarskich, podobnie jak w sposób bardziej zdyscyplinowany poddają się badaniom pracownicy pracujący w warunkach szkodliwych dla zdrowia.

SPORT

Uczelnia posiada nieliczne i skromne własne obiekty sportowe do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego oraz do sportu rekreacyjnego i sportu kwalifikowanego. Obiekty te w znacznej większości wymagają kapitalnych remontów /stadion przy al. Niepodległości i basen przy pl. Narutowicza/. Dla zaspokojenia zasadniczych potrzeb w tym zakresie szkoła jest zmuszona do wynajmowania wielu obiektów sportowych. W tej sytuacji uprawianie przez młodzież i pracowników sportu rekreacyjnego jest sprowadzone

do bardzo skromnych rozmiarów. Należałoby dążyć do zmiany tego stanu.

W tej sytuacji cennym objawem jest intensywna działalność studenckich klubów turystycznych zrzeszonych w Radzie Turystycznej oraz szeregu agend sportowych Rady Uczelnianej ZSP.

KLUBY STUDENCKIE

Szkoła posiada dobre zaplecze dla uprawiania działalności kulturalnej i różnych form aktywności studenckiej, której terenem może być klub studencki. Istnieją liczne małe kluby wydziałowe i na terenie domów akademickich, oprócz dwóch centrów klubowych Riviera-Remont i Stodoła. Działalność w pewnej części małych klubów jest bardzo skromna, centra zaś wykazują dużą aktywność.

Programy działania w tej sferze powinny być poddane dyskusji i analizie. Należy:

- określić proporcje między prowadzeniem koncertów i dużych imprez spektakularnych, mających na celu upowszechnienie osiągnięć kultury dla szerokiej rzeszy studentów, ale wiążących się z dużymi kosztami a rozwijaniem działalności warsztatowej, gdzie można oczekiwać powstania nowych wartości,
- wyznaczyć zasięg, zakres i proporcje działania klubów, aby stały się one bardziej klubami studenckimi,
- poszukiwać funduszy na prowadzenie bez wątpienia potrzebnej, ale wiążącej się z dużymi kosztami działalności kulturalnej.

Forum dyskusyjnym może być tutaj ewentualnie rada programowa działalności kulturalnej na terenie uczelni. Załączki tej rady powstają z inicjatywy ZSP.

Wyodrębnioną jednostką działalności kulturalnej o ustalonej ponad 30-letniej tradycji, renomie i zainteresowaniach autentycznym folklorem naszego kraju jest Zespół Pieśni i Tańca Politechniki Warszawskiej. To czym Zespół stał się i jest obecnie zawdzięcza pracy i poczuciu odpowiedzialności swych członków. Należy w dalszym ciągu kontynuować tę działalność.

ZAGADNIENIA WYCHOWAWCZE ORAZ SPRAWY SAMORZĄDU I ORGANIZACJI STUDENCKICH

Wychowanie pojęte jako działanie autonomiczne jest nieskuteczne. Oddziaływanie wychowawcze musi być nierozzerwalnie związane z dydaktyką, nauką, sprawami bytowymi i codziennym życiem studentów. Oddziaływanie to wiąże się przede wszystkim z sylwetką i poziomem pracy personelu nauczającego, z jego osobistym przykładem i autorytetem. Wiedza i chęć jej przekazywania, dobra organizacja zajęć, egzekwowanie wysokich wymagań od siebie i od studentów, wprowadzanie do zajęć nowych elementów własnej pracy naukowej i technicznej oraz informacji o historii, tradycji i wybitnych ludziach uczelni i kraju - to główne elementy oddziaływania wychowawczego.

Równie istotnym elementem tej pracy jest rozwijanie wśród studentów współodpowiedzialności za stan i losy uczelni przez stymulowanie rozwoju samorządności studenckiej, respektowanie ich uprawnień i wymaganie spełniania ustawowych obowiązków, rozwijanie poczucia zadowolenia z pracy na rzecz społeczności oraz z doskonalenia własnych zdolności i umiejętności w ramach organizacji studenckich.

Dalszym elementem tych oddziaływań jest respektowanie i poszanowanie w każdym miejscu i przez wszystkich /a więc i przez władze uczelni wszystkich szczebli/ przepisów wynikających z ustawy, statutu i regulaminów, zadbanie o logikę wszystkich wydawanych zarządzeń oraz wzorową i racjonalną ich interpretację.

Rozwój samorządu i równoległy rozwój organizacji studenckich oraz ich krytyczna, ale nacechowana wzajemną chęcią współdziałania współpraca jest niezbędnym elementem osiągnięcia prawidłowego stanu działalności uczelni w zakresie spraw studenckich. Obecny stan w tym względzie jest daleki od zadowalającego.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Rola i zadania Politechniki Warszawskiej w sferze działalności naukowo-badawczej

Wnioski z dotychczasowych doświadczeń oraz zmiany sposobu finansowania badań i zarządzania przemysłem wynikające z reformy gospodarczej zmuszają do zrewidowania poglądów na temat roli i zadań, które w tej sytuacji mają spełniać wyższe uczelnie techniczne, a w tym i Politechnika Warszawska.

Zgodnie z dotychczas lansowanymi poglądami podstawowym zadaniem uczelni w zakresie jej działalności naukowo-badawczej było inicjowanie i realizowanie postępu technicznego w przemyśle poprzez wykorzystanie wyników własnej działalności naukowej. Działalność ta, prowadzona głównie w ramach finansowanych centralnie problemów miała przebiegać zgodnie z tzw. "pełnym cyklem rozwojowym". Miarą społecznej użyteczności wykonanych prac miały być wdrożenia do seryjnej produkcji w przemyśle nowych wytworów skonstruowanych i opracowanych w uczelni. Koncepcja ta, oparta na wielu błędnych przesłankach nie sprawdziła się w praktyce i musi być zastąpiona przez inną, lepiej dostosowaną do wymogów rozwojowych współczesnej techniki, realnych możliwości uczelni i potrzeb gospodarki narodowej.

Można przyjąć, że w najbliższej przyszłości głównymi zadaniami uczelni w zakresie badań naukowych i twórczej działalności technicznej będą następujące:

1. Rozwijanie nauk technicznych rozumianych jako narzędzia pracy inżyniera, szczególnie w obszarze dyscyplin podstawowych i aplikacyjnych uznanych za ważne z punktu widzenia rozwoju nauki i potrzeb gospodarki kraju. Inicjatywa w zakresie doboru tematyki prac powinna należeć do zespołów badawczych. Prace te powinny być finansowane częściowo z budżetu uczelni jako prace własne, a częściowo z funduszy centralnych w ramach programów rozwoju nauki.
2. Udział w realizacji postępu technicznego w przemyśle poprzez

współpracę z odpowiednimi działami rozwoju samodzielnych przedsiębiorstw przemysłowych. Te właśnie działy rozwoju /biura konstrukcyjne, technologiczne, laboratoria badawcze itp. / przedsiębiorstw, a nie uczelnie powinny być inicjatorem i głównym motorem postępu technicznego. Natomiast rola uczelni powinna polegać na opracowywaniu zleczanych jej przez przemysł trudnych problemów technicznych i naukowych, których rozwiązanie wykracza poza możliwości poszczególnych przedsiębiorstw /ich działów rozwoju/.

Omawiane kierunki zmian są zgodne z obserwowanymi. W latach 1975-79 udział prac zleczanych bezpośrednio przez różne jednostki gospodarcze wynosił średnio ok. 35%. W roku 1983 wzrósł on do 60% i wykazuje dalszą tendencję wzrostową.

Rozszerzenie i zacieśnienie bezpośredniej współpracy z przemysłem kosztem zmniejszenia udziału prac finansowanych centralnie jest mniej wygodne dla wykonawców, jednak w sumie należy je uznać za zjawiska pozytywne. Prace zlecane przez przemysł stawiają bowiem zwykle przed ich wykonawcami wyższe wymagania szczególnie w odniesieniu do ich praktycznej użyteczności oraz dają okazję do zapoznania pracowników uczelni z aktualnymi problemami technicznymi występującymi w przemyśle. Problemy te mogą i powinny być inspiracją do prac naukowych o charakterze poznawczym.

Osobnym problemem jest optymalne zaangażowanie potencjału uczelni w pracach badawczych realizowanych w ramach umów.

Do roku 1981 udział zleceń zewnętrznych w finansowaniu uczelni wynosił około 35%. W roku 1982 wskaźnik ten spadł do 28%.

W sytuacji gdy łączna wartość prac umownych była niedostateczna dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania szkoły, zrezygnowano z selekcji proponowanych umów i rozwiązano, działającą uprzednio w tym zakresie Rektorską Komisję ds. Zleceń. Od połowy roku 1982 wartość zawieranych umów zaczęła się jednak zwiększać. W roku 1983 wpływy z działalności umownej osiągnęły już ok. 32% całego budżetu szkoły i wykazują dalszą tendencję wzrostową.

Zamiast poprzedniego problemu braku zleceń stajemy obecnie w wielu instytutach wobec problemu ich nadmiaru. Należy bowiem pamiętać, że mo-

żliwości lokalowe, sprzętowe, kadrowe uczelni są ograniczone i nadmierne powiększanie działalności umownej może odbić się niekorzystnie na jej podstawowych funkcjach związanych z kształceniem studentów.

Problem optymalnego wykorzystania potencjału badawczego uczelni dla prac społecznie użytecznych, a jednocześnie utrzymanie działalności umownej we właściwych proporcjach w stosunku do innych rodzajów działalności jest jednym z problemów wymagających rozwiązania w najbliższej przyszłości.

Tematyka prac badawczych — specjalności naukowe

Nieuniknąłą konsekwencją prowadzenia w Politechnice wielu kierunków i specjalności dydaktycznych oraz wiązanie działalności dydaktycznej z nauką jest daleko idące zróżnicowanie tematyki prac badawczych. W celu uzyskania obrazu aktualnego stanu dokonano w roku 1983 przeglądu specjalizacji naukowych rozwijanych w Politechnice Warszawskiej. Łączna liczba specjalności naukowych zadeklarowanych przez instytuty wyniosła 323, przy czym w działalności tej bierze udział łącznie 2619 nauczycieli akademickich. W wyniku analizy dokonanej przez Rektorską Komisję Oceny Działalności Naukowej oraz zespoły środowiskowe stwierdzono, że kierunki działalności naukowej w Politechnice Warszawskiej są na ogół obrane poprawnie i odpowiadają aktualnym potrzebom gospodarczym kraju i wymogom rozwoju nauki, a duża liczba specjalności naukowych wynika z charakteru uczelni. Informacja o zgłoszonych przez instytuty specjalnościach naukowych będzie wydana w postaci publikacji wewnętrznej PW i udostępniona zainteresowanym.

Polityka kierownictwa uczelni w zakresie tematyki prac badawczych opierała się na następujących przesłankach:

1. Przy doborze tematyki badawczej należy się kierować nadrzędną zasadą maksymalnej użyteczności społecznej uzyskanych wyników /co nie musi być równoznaczne z uzyskaniem doraźnych korzyści ekonomicznych/.
2. Warunkiem osiągnięcia tego celu jest wszechstronne rozeznanie możliwości intelektualnych i materialnych własnego zespołu badawczego, utrzymywanie stałych kontaktów naukowych z innymi zespołami w kraju i za

granicą, dobre rozeznanie potrzeb gospodarczych kraju oraz śledzenie postępów w zakresie danej dyscypliny naukowej jak i dziedzin pokrewnych.

3. Osobą najlepiej spełniającą wymienione wyżej wymagania jest zwykle kierownik zespołu badawczego lub zakładu. Jest on zatem osobą najbardziej kompetentną do podejmowania decyzji dotyczących doboru tematyki badawczej. Natomiast ingerencja z zewnątrz poprzez próby koordynowania tematyki badawczej w skali wydziału lub całej uczelni była by bądź działaniem pozornym - w przypadku koordynacji formalnej, bądź też działaniem szkodliwym - w przypadku rzeczywistej ingerencji osób mniej kompetentnych.

4. Oddziaływanie kierownictwa uczelni na tematykę badawczą powinno się przejawiać w następujących formach:

- a/preferowanie finansowe wyróżniających się zespołów badawczych tworzących szkoły naukowe lub zespołów twórczych mających liczące się w skali kraju osiągnięcia naukowe lub techniczne,
- b/inicjowanie nowych kierunków działalności naukowej wynikających z potrzeb rozwojowych nauki i techniki, których brak mógłby w przyszłości odbić się niekorzystnie na rozwoju całej uczelni,
- c/czuwanie, by posiadane środki nie były trwonione na niepotrzebne prace badawcze, których tematyka stała się przestarzała wobec rozwoju innych dziedzin nauki i techniki,
- d/popieranie wszelkich działań zmierzających do integracji środowiska i ułatwiania bezpośrednich kontaktów pracowników zatrudnionych w różnych jednostkach organizacyjnych szkoły /instytutach, wydziałach/.

Polityka oparta na wymienionych wyżej przesłankach była uzgodniona z Senacką Komisją Polityki Naukowej na początku kadencji /w roku 1981/. Można wyrazić pogląd, że polityka ta powinna być również kontynuowana w przyszłości.

System oceny działalności naukowo-badawczej

Działalność naukowo-badawcza w uczelni, na którą przeznaczają się z budżetu państwa pokaźne środki musi być przedmiotem skrupulatnej oceny i skutecznej kontroli. System oceny powinien umożliwić osiągnięcie następujących celów:

1. Stworzenie motywacji dla uzyskiwania wartościowych osiągnięć naukowych i technicznych przez przyznawanie twórcom tych osiągnięć nagród Ministra lub Rektora PW,
2. Sprawowanie kontroli nad prawidłowością wydatków ponoszonych na działalność naukowo-badawczą,
3. Stworzenie podstaw dla prowadzenia racjonalnej polityki kadrowej opartej na ocenie osiągnięć poszczególnych pracowników.

Przyjęty w Politechnice Warszawskiej system oceny i kontroli tej działalności składa się z następujących elementów:

1. Na szczeblu instytutu:

- a/ sporządzanie planów badawczych dla wszystkich jednostek organizacyjnych instytutu /pracowni, zakładów, zespołów badawczych/ oraz dla wszystkich pracowników. W planach tych powinien być określony zakres prac badawczych wynikający z obowiązku pracy naukowej nauczycieli akademickich w ramach stosunku pracy oraz zakres prac badawczych związanych z zawartymi umowami,
- b/ kontrola wykonywania zaplanowanych prac przez bezpośrednich zwierzchników,
- c/ kontrola wydatków ponoszonych z budżetu na działalność naukową,
- d/ ocena osiągnięć indywidualnych i zespołowych będących ostatecznym wynikiem wykonanych prac. W wyniku tej oceny kwalifikuje się osiągnięcia naukowe i techniczne do jednej z czterech kategorii:
  - 1/ zgłaszane do nagrody Ministra NSzWiT,
  - 2/ zasługujące na nagrodę Rektora PW,
  - 3/ osiągnięcia nie kwalifikujące się do wyżej wymienionych grup

ale zasługujące na zaliczenie ich do dorobku naukowego lub technicznego,

4/ prace rutynowe i inne nie zaliczane do dorobku.

2. Na szczeblu wydziału:

- a/ udzielanie rekomendacji rady wydziału wnioskom o przyznanie nagród Ministra lub Rektora PW,
- b/ dokonywanie wszechstronnej oceny działalności wszystkich instytutów wydziałowych przez radę wydziału,
- c/ wysuwanie wniosków kadrowych w odniesieniu do nauczycieli akademickich w oparciu m. inn. o osiągnięcia w nauce i technice.

3. Na szczeblu uczelni:

- a/ kwalifikowanie wniosków o nagrody Ministra i przyznawanie nagród Rektora,
- b/ ocena działalności naukowej instytutów przez Rektorską Komisję Oceny Działalności Naukowej oraz Senat.

Wszystkie elementy przedstawionego systemu zostały formalnie wprowadzone w życie, jednak ich funkcjonowanie w praktyce jest w wielu przypadkach niezadowolające. W wielu instytutach nie są sporządzane plany prac badawczych z podziałem zadań pomiędzy poszczególnych członków zespołu. W rezultacie część nauczycieli akademickich nie jest świadoma zadań badawczych, do których wykonania są oni zobowiązani w ramach stosunku pracy. Również sposób sprawowania przez dziekana i rady wydziałów kontroli i nadzoru nad działalnością naukowo-badawczą instytutów powinien być w przyszłości udoskonalony.

Wyniki działalności naukowo-badawczej

Ilościowe zestawienie osiągnięć naukowych i technicznych uzyskanych w poszczególnych instytutach PW w trzyletnim okresie 1981-1983 przedstawia tablica 16. Wynika z niej duże zróżnicowanie aktywności naukowej i działalności technicznej w różnych instytutach.

Podane w tablicy 16 wskaźniki ilościowe nie odzwierciedlają oczywiście

rangi poszczególnych osiągnięć. Ranga wielu osiągnięć uzyskanych w okresie 1981-1983 jest bardzo wysoka, o czym świadczy wyróżnienie ich Nagrodami Ministra /17 nagród I stopnia/ i Nagrodami Mistrza Techniki.

Obok niewątpliwych osiągnięć zauważyć należy wiele mankamentów występujących w działalności naukowo-badawczej. Do najważniejszych niedostatków tej działalności można zaliczyć następujące:

1. W wielu instytutach nie ma atmosfery sprzyjającej działalności naukowej. Młodzi pracownicy naukowo-dydaktyczni są przekonani, że ich osiągnięcia naukowe lub techniczne nikogo nie obchodzą i nie będą należycie ocenione i docenione przez ich zwierzchników.
2. Wielu nauczycieli akademickich nie wywiązuje się należycie ze swoich podstawowych obowiązków prowadzenia działalności naukowo-badawczej, wynikających ze stosunku pracy. Duża część tych pracowników nie ma predyspozycji niezbędnych do tej działalności, a obranie przez nich zawodu nauczyciela akademickiego było pomyłką życiową, która w ich interesie powinna być jak najszybciej naprawiona.
3. Prace doktorskie i habilitacyjne są często traktowane jako jednorazowe przedsięwzięcia wynikające jedynie z wymogów rotacji. Tymczasem prace te, a zwłaszcza habilitacyjne, powinny być jedynie podsumowaniem uzyskiwanych wcześniej wyników będących owocem ciągłej działalności naukowej pracownika. Nauczyciel akademicki, który w ciągu kilku kolejnych lat nie jest w stanie wykazać się godnymi uwagi osiągnięciami zaliczanymi do jego dorobku naukowego, nie powinien podejmować trudu wykonania pracy habilitacyjnej, gdyż będzie to na ogół trud daremny.
4. Jako współautorów pracy naukowej wpisuje się czasem nazwiska osób nie będących rzeczywistymi współtwórcami danego osiągnięcia. Zdarzają się zarówno przypadki dopisywania nazwisk kierowników zespołów badawczych lub zakładów pomimo ich nikłego twórczego wkładu w to osiągnięcie, jak również dopisywanie przez starszych pracowników naukowych nazwisk swoich młodszych współpracowników jedynie z racji wykonywanych przez nich czynności pomocniczych. W obu przypadkach jest to postępowanie niewłaściwe.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
063	Geod. Wz. i Astr. Geodezyjnej	26,-	2	2	14	21	7	-	3	3	2
064	Poliigrafii	18,-	-	-	17	2	7	14	4	2	1
071	Dróg i Mostów	51,-	9	9	45	46	15	1	3	2	2
072	Mechaniki Konstrukcji Inżynierskich	33,5	1	1	28	43	8	-	9	4	1
073	Przemysłu Budowlanego + Konstr. Metalowe	55,5	10	10	58	38	6	15	-	3	11
074	Technol. i Org. Produkcji Budowlanej	41,-	13	13	73	41	27	16	10	6	8
081	Inżynierii Środowiska	45,-	5	5	56	35	14	2	8	3	7
082	Ogrzewnictwa i Wentylacji	45,5	4	4	58	20	4	3	4	1	3
083	Zaopatrzenia w Wodę i Budownictwa Wodnego	53,-	6	6	42	56	17	8	8	1	3
091	Techniki Ciepłej	63,5	7	7	84	59	36	5	17	6	9
092	Techniki Lotniczej i Mechaniki Stosowanej	78,5	6	6	96	100	52	20	30	8	9
101	Budowy Sprzętu Mechanicznego	11,5	1	1	6	16	3	6	7	1	2
102	Mechaniki Technicznej	35,5	1	1	18	112	6	-	8	-	1
103	Organizacji Zarządzania	39,-	17	17	55	51	27	1	1	2	3
104	Technologii Bezwiórowych	46,5	3	3	87	47	20	11	14	5	7
105	Technologii Mechanicznej	60,-	5	5	57	66	49	22	38	8	4
111	Automatyki Przemysłowej	36,-	-	-	32	37	19	5	12	7	3
112	Budowy Sprzętu Precyzyjnego i Elektronicznego	42,-	-	-	70	55	38	34	11	8	5
113	Konstrukcji Prządów Prec. i Optycznych + MDRPPIO	47,-	2	2	75	44	23	25	9	4	4
114	Metrologii i Budowy Prządów Pomiarowych	33,-	4	4	37	31	19	21	2	5	2
121	Maszyn Rob. Ciężkich	28,5	-	-	24	9	21	6	2	2	3
122	Podstaw Budowy Maszyn	53,5	5	5	29	27	4	5	2	2	3
123	Pojazdów	44,5	2	2	33	16	6	9	20	-	2
161	Inżynierii Chemicznej	53,-	14	14	43	29	6	25	6	7	6
162	Inżynierii Materiałowej	53,-	6	6	50	27	34	14	20	11	3
163	Transportu	77,5	-	-	25	95	27	5	21	3	10
171	Nauk Ekonomicznych Społecznych	100,5	8	8	281	41	6	-	-	7	12
800	Wydział Budownictwa i Maszyn Rolniczych PW w Płocku	182,5	4	4	124	197	47	13	12	3	19
	Razem Politechnika Warszawska	2502,-	316	316	2.970	2.113	1214	564	489	243	308

W celu przeciwdziałania wymienionym mankamentom celowe będzie w przyszłości podjęcie następujących działań:

1. Doskonalenie i konsekwentne realizowanie zasady okresowego oceniania wyników pracy instytutów, zakładów, zespołów roboczych oraz poszczególnych pracowników, zgodnie z omówionym wyżej systemem oceny.
2. Upowszechnianie w środowisku akademickim informacji o uzyskanych osiągnięciach.
3. Staranne dobieranie osób angażowanych na stanowiska nauczyciela akademickiego oraz prowadzenie właściwej polityki kadrowej opartej na ocenie uzyskanych osiągnięć.
4. W przypadku osiągnięć /publikacji/ zespołowych stawianie wymogu określania procentowego /lub merytorycznego/ udziału wszystkich współautorów pracy.
5. Poprawienie materialnych i systemowych warunków, w których prowadzona jest działalność naukowa i twórcza działalność techniczna, a w szczególności:
  - zabezpieczenie niezbędnych potrzeb w zakresie aparatury badawczej,
  - usprawnienie systemu informacji naukowo-technicznej,
  - zapewnienie wszystkim pracownikom PW możliwości swobodnego korzystania ze sprzętu informatycznego zgromadzonego w PW.

System informacji naukowo-technicznej

Niezbędnym warunkiem rozwoju działalności naukowo-badawczej w uczelni jest sprawnie działający system zbierania, przechowywania i przekazywania informacji naukowych i technicznych. Obejmuje on zarówno własne zbiory biblioteczne książek i periodyków, jak również możliwość korzystania z krajowej i światowej sieci przekazywania informacji dotyczących piśmiennictwa.

Powstała w roku 1981 sytuacja groziła odcięciem Politechniki Warszawskiej od dopływu książek i czasopism z większości krajów zachodnich. Spośród 1328 tytułów czasopism prenumerowanych przez Politechnikę Warszawską przestało przychodzić wskutek braku środków płatniczych 369 pozycji, a

Osiągnięcia naukowe i techniczne uzyskane w okresie 1981 - 1983 r.

Tablica 16

Symbol	Instytut	Liczba nauz. akademicznych	Publikacje nauk.						Osiągnięcia stosowane w gospodarce	Nagrody	
			Mono-grafie	Artykuły i komunik.	Referaty krajowe	Zagraniczne	Zgłosz. patenty	Ministra		Rektora	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
011	Architektury i Planowania Wal	17,5	7	62	6	-	-	9	-	1	
012	Podstaw Rozwoju Architektury	22,5	16	31	13	5	-	2	3	4	
013	Projektowania Architektonicznego	70,5	17	62	19	4	1	-	3	4	
014	Urbanistyki i Planowania Przestrzennego	28,-	32	29	11	9	-	14	5	2	
021	Wydział Chemiczny	127,-	2	253	113	135	78	23	17	13	
022											
031	Automatyki	25,5	6	31	10	51	2	6	7	-	
032	Informatyki + ZDBM	27,-	8	28	19	25	2	-	1	6	
033	Podstaw Elektroniki	73,-	7	99	154	91	12	8	6	9	
034	Radioelektroniki + ZDAR	53,5	12	55	40	28	16	36	10	16	
035	Technologii Elektronowej	57,-	11	84	42	45	14	47	10	16	
036	Telekomunikacji	48,5	9	45	43	15	14	15	5	10	
041	Elektroenergetyki	51,-	3	47	40	29	-	1	3	25	
042	Elektroniki Teoretycznej i Miarowa Elektronizacji	36,-	2	49	61	41	37	7	6	11	
043	Maszyn Elektrycznych	48,5	5	28	45	32	14	16	3	6	
044	Stosowania i Elektroniki Przemysłowej	48,-	27	38	9	28	40	10	6	3	
045	Wysokich Ciągów	24,5	5	23	32	29	-	3	3	6	
051	Plastyki	109,-	3	170	42	62	46	4	25	21	
052	Matematyki	130,-	4	182	28	32	-	-	15	6	
061	Fotogrametrii i Kartografii	18,-	1	23	13	4	1	-	-	4	
062	Geodezji Gospodarczej	33,-	4	14	12	1	1	7	1	-	

dostawy innych czasopism nie były ciągłe, głównie ze względu na opóźnienia w przekazywaniu opłat za prenumeratę /np. prenumerata czasopism amerykańskich zrealizowana została w 29%, a angielskich w 49%/.

W tej sytuacji podjęto następujące działania:

- zawarto porozumienie z Centrum INTE i VINITI w Moskwie na mocy którego Politechnika Warszawska otrzymuje 16 tytułów czasopism dewizowych na mikrofilmach,
- dzięki dwustronnej współpracy z instytucjami i bibliotekami w Bułgarii i na Węgrzech w ramach wymiany otrzymujemy 96 tytułów czasopism dewizowych na mikrofilmach,
- w ramach współpracy w dziedzinowo-gałęziowym systemie informacji chemicznej Biblioteka Główna PW otrzymuje 437 tytułów czasopism na mikrofilmach,
- w wyniku bezpośrednich kontaktów z przedstawicielstwami kulturalnymi lub dyplomatycznymi między innymi ZSRR, Francji, Włoch i innych udało się zasilić zbiory sieci bibliotek Politechniki Warszawskiej 3534 książkami ofiarowanymi Politechnice przez te przedstawicielstwa,
- Politechnika Warszawska za pośrednictwem British Council uzyskała możliwość korzystania ze światowej sieci informacji naukowo-technicznej BRIOLIS /informacja bibliograficzna oraz dokumenty źródłowe/,
- dzięki dwustronnej współpracy z bibliotekami zagranicznymi /ZSRR, NRD, Czechosłowacja, Węgry, Bułgaria, Wielka Brytania, Francja, Belgia, Holandia, RFN/ w ramach wypożyczeń międzybibliotecznych staje się dostępny niemal każdy poszukiwany dokument naukowy w formie pierwotnej lub wtórnej.

Obecnie sytuacja prenumeraty uległa pewnej poprawie. Dostawy czasopism są bardziej regularne, mimo to na ogólną liczbę 959 tytułów czasopism dewizowych przyznanych nam w roku 1983 nie otrzymaliśmy 40 tytułów.

Dostawa czasopism naukowych z Wielkiej Brytanii i USA jest jeszcze ciągle niezadowolająca.

Dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemu informacji naukowej i technicznej w Politechnice Warszawskiej konieczna będzie w przysz-

łości realizacja następujących zadań:

- zapewnienie Bibliotece Głównej pomieszczeń niezbędnych do jej prawidłowego funkcjonowania,
- utrzymanie ciągłości dostaw wszystkich czasopism uznanych za niezbędne, co wymagać będzie przyznania Bibliotece Głównej priorytetu przy dysponowaniu środkami dewizowymi,
- pełniejsze wykorzystanie kontaktów utrzymywanych za pośrednictwem British Council ze światowym systemem informacji naukowej i technicznej,
- pełniejsze wykorzystanie krajowego systemu informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej prowadzonej przez CİNTE, gdy tylko system ten zacznie prawidłowo funkcjonować,
- utrzymanie możliwości korzystania z systemu Chemical Abstracts.

Wyposażenie uczelni w aparaturę badawczą

W okresie 1982-1983 zakupy środków trwałych, a w tym aparatury badawczej, były o ok. 30% niższe od zakupów inwestycyjnych dokonywanych w latach 1975-1980 oraz niższe od odpisów amortyzacyjnych wynikających z wartości posiadanego sprzętu. Następowala więc w tym czasie dekapitalizacja majątku uczelni i starzenie się posiadanego sprzętu. W planie na rok 1984 przewidziano wprowadzić wzrost zakupów inwestycyjnych ponad wysokość odpisów amortyzacyjnych, ale krajowe dostawy sprzętu i aparatury badawczej ze względu na ograniczony asortyment nie będą w stanie zaspokoić potrzeb Politechniki Warszawskiej i poprawić sytuacji w tym zakresie.

Jednocześnie, jak to wynika z badań przeprowadzonych przez podzespół ds. aparatury, posiadana kosztowna aparatura jest w niektórych instytutach wykorzystywana w znikomym stopniu, podczas gdy inne instytuty wnioskuje o jej zakup. Często są również przypadki, że w Politechnice Warszawskiej istnieje kilka egzemplarzy tego samego typu aparatury badawczej ulokowanych w różnych instytutach, przy czym w żadnym instytucie sprzęt ten nie jest nie w pełni wykorzystywany.

W tej sytuacji obok zwiększenia środków na zakupy dostępnej na rynku aparatury, konieczne będzie zwrócenie szczególnej uwagi na racjonalne wykorzystanie posiadanego majątku i jego prawidłową konserwację.

Polityka uczelni w zakresie gospodarki środkami trwałymi powinna zatem opierać się na następujących zasadach:

- zakupy inwestycyjne powinny być dokonywane dopiero po stwierdzeniu ich celowości przez zespół ds. aparatury. Odnosi się to przede wszystkim do zakupów aparatury tego samego typu co aparatura już posiadana przez uczelnię,
- priorytet przy wydatkowaniu posiadanych środków dewizowych powinny mieć zakupy części zamiennych i materiałów niezbędnych do utrzymania w ruchu posiadanej aparatury,
- w większym niż dotychczas zakresie należy wykorzystać własne możliwości Politechniki Warszawskiej jako producenta aparatury badawczej, dla potrzeb własnych, innych krajowych ośrodków oraz ewentualnie na eksport,
- ułatwić wykorzystanie posiadanego w instytucie sprzętu przez pracowników innych instytutów oraz innych warszawskich ośrodków badawczych.

Osobnym problemem jest pełniejsze wykorzystanie zgromadzonego w Politechnice Warszawskiej sprzętu informatycznego dla potrzeb dydaktycznych i naukowych. Wprowadzone na rok 1984 nowe zasady finansowania usług informatycznych są krokiem w tym kierunku. Jednocześnie komisja ds. informatyki zobowiązana została do przedstawienia planu rozwoju informatyki w Politechnice Warszawskiej do roku 1990. Plan ten oparty jest na następujących przesłankach:

- zapotrzebowanie na usługi informatyczne dla celów dydaktycznych i naukowych zwiększy się dwukrotnie do roku 1990,
- wszystkie większe jednostki centralne powinny być ze sobą powiązane tworząc sieć obejmującą również ośrodek informatyczny Uniwersytetu Warszawskiego,
- w każdym instytucie powinna być zainstalowana co najmniej jedna końcówka lub pełniący tę rolę mini lub mikrokomputer,
- koszty eksploatacji tego systemu będą pokrywane przez wszystkich użytkowników.

WSPÓLPRACA Z ZAGRANICĄ

Politechnika Warszawska prowadzi ożywioną współpracę z zagranicą. Współpraca ta jest realizowana w wielu formach, a jej przejawami są:

- współpraca naukowo-badawcza,
- delegowanie pracowników na staże zagraniczne,
- delegowanie pracowników na konferencje, kongresy itp.,
- opieka nad studentami i doktorantami polskimi odbywającymi studia zagraniczne,
- studenckie praktyki wymienne,
- studia magisterskie dla obcokrajowców,
- studia doktoranckie dla obcokrajowców.

Współpraca naukowo-badawcza prowadzona jest głównie w oparciu o umowy o bezpośredniej współpracy; istnieją także formy współpracy oparte o kontakty naukowe instytutów z uczelniami zagranicznymi. Politechnika Warszawska ma aktualnie zawartych 19 umów z uczelniami w krajach socjalistycznych i 17 umów z uczelniami w krajach kapitalistycznych. W okresie kadencji zostały podpisane m. in. umowy z Uniwersytetem Jos /Nigeria/. Politechniką w Aachen /RFN/, Bułgarską Akademią Nauk, Uniwersytetem Technicznym im. Humboldta w Berlinie /NRD/. Nawiązano bliższy kontakt z Uniwersytetem Technicznym w Berlinie Zachodnim oraz Hinduskim Instytutem Technicznym /formalnej umowy nie podpisano/.

Wszystkie umowy z kontrahentami zagranicznymi są wieloletnie i są realizowane w oparciu o uzgodnione wcześniej roczne programy pracy. Politykę współpracy naukowo-badawczej prowadzą instytuty, angażując środki z programów rządowych, problemów węzłowych, bądź też środki budżetowe na badania własne. Stąd też merytoryczny zakres współpracy był dość zróżnicowany. Część tematów była objęta resortowym planem współpracy naukowo-technicznej z zagranicą. Najbardziej intensywna wydaje się być współpraca z uczelniami NRD.

W okresie kadencji rok 1982 nie był okresem sprzyjającym rozwija-

ni^u współpracy. Wiele czynników złożyło się na ograniczenie wielu nawiązanych wcześniej kontaktów z ośrodkami naukowymi zarówno w krajach socjalistycznych jak i w krajach kapitalistycznych. W roku 1982 została w szczególności przerwana współpraca z USA w ramach Funduszu im. Marii Skłodowskiej-Curie.

Na podkreślenie zasługuje fakt zwiększania się ogólnej liczby osób wyjeżdżających zagranicę:

w 1981 r. - 1243 osoby
 w 1982 r. - 1184 osoby
 w 1983 r. - 1509 osób,

w tym w 1981 r. na staże zagraniczne wyjechało 340 osób, w 1982 - 420 osób /240 osób do krajów kapitalistycznych/.

Realizacja wyjazdów zagranicznych odbywała się więc bez większych zakłóceń.

W 1983 r. studiowało w Politechnice Warszawskiej ok. 150 obcokrajowców a ponadto 45 obcokrajowców było uczestnikami studiów doktoranckich. Jednocześnie uczelnia nasza opiekowała się 568 osobami studiującymi za granicą w uczelniach technicznych /przeważnie w ZSRR i NRD/ i 21 doktorantami,

W połowie 1982 r. Politechnika Warszawska uzyskała od Ministerstwa Handlu Zagranicznego licencję na działania bez pośrednictwa central handlu zagranicznego w zakresie sprzedaży myśli technicznej oraz usług. Wykorzystanie licencji wymaga szeregu działań organizacyjnych, rozłożonych w czasie.

Pod koniec 1983 r. Ministerstwo Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki wyraziło zgodę na otwarcie własnego konta walutowego w NBP i dysponowanie wpłatami pochodzącymi od pracowników delegowanych zagranicę i za kształcenie cudzoziemców w Politechnice Warszawskiej. Otwarcie konta umożliwi skuteczniejszą kontrolę wpłat na dewizowy fundusz stypendialny /DFS/. Duża część wpłat będzie przekazywana instytutom macierzystym osób delegowanych /w sposób określony w opracowaniu "Zasady gospodarki finansowej instytutów"/.

Szereg spraw związanych z trybem udzielania zgody rektora na wyjazdy

zagraniczne i przedłużanie pobytu zagranicą, a także wpłat na DFS, zostało uregulowanych zarządzeniem nr 27 Rektora PW /z dnia 29.09.1983/.

Warto zaznaczyć, że dotychczasowy styl i efekty pracy Biura Współpracy z Zagranicą PW zostały wysoko ocenione przez komisję senacką analizującą funkcjonowanie jednostek administracji centralnej.

W okresie kadencji ujawniło się szereg problemów, które w przyszłości będą silnie rzutowały na politykę w zakresie współpracy z zagranicą i możliwość jej realizacji. Niektóre z nich mają charakter zewnętrzny, niezależny od uczelni. Zaliczyć do nich można coraz mniejsze środki dewizowe, przydzielane przez MNSWiT na wyjazdy zagraniczne. Środki te przydzielane raz w roku w złotych obiegowych podlegają ostatnio częstym zmniejszeniom w trakcie roku w wyniku dewaluacji złotego, w stosunku do walut obcych. Jednocześnie następuje wzrost cen biletów w komunikacji międzynarodowej i bardzo znaczny wzrost kosztów opłat konferencyjnych, hoteli i kosztów utrzymania. W tej sytuacji dysponowanie środkami gromadzonymi na DFS staje się jedyną możliwością utrzymania dotychczasowego poziomu wyjazdów zagranicznych. Zrozumienie zdyscyplinowania wpłat na DFS staje się koniecznością i nie tylko formalnym, ale i moralnym obowiązkiem wyjeżdżających. Ilustracją niektórych aspektów tego problemu są dane zawarte w tablicy 17.

Tablica 17. Środki dewizowe na podróże służbowe w latach 1982-84

Zródło	1982	1983	1984
przydział z MNSWiT: ruble	41.325	40.000	41.000
dolary "służbowe"	6.256	4.341	3.860
dolary "popierane"	5.535	5.409	4.760
wykorzystanie wpłat na DFS /dolary/	2.741	7.079	16.500/plan/

Środki zgromadzone na koncie walutowym z tytułu wpłat na DFS pochodzą z okresu kilku ostatnich lat. Niestety mimo deklaracji pisemnych, składanych przy wyjeździe, delegowani opóźniają wpłaty lub występują o zwolnienie z tego obowiązku, podając różne argumenty /utrzymanie rodziny za granicą, duże koszty wynajmu mieszkania, ubezpieczeń, opłat szkolnych itp/. Rzutuje to bardzo niekorzystnie na dewizowe wpływy uczelni. W ostatnich latach kształtowały się one następująco:

w 1982 r.	-	11.407 dol.
w 1983 r.	-	3.719 "
w 1984 r.	-	1.642 " /do 30.04.1984 r./

Mimo licznych monitów, brak jest reakcji ze strony wielu osób zobowiązanych do wpłat na DFS. Nie rozwiązany jest dotąd także udział szkół wyższych /w tym Politechniki Warszawskiej/ w przychodach dewizowych "PolSERVICE" i innych przedsiębiorstw handlu zagranicznego, z tytułu delegowania do pracy zagranicę. Istnieje istotna przeszkoda w postaci zarządzeń, formalnie wykluczających taką możliwość.

Problemem wewnętrznym uczelni staje się znaczna liczba osób jednocześnie przebywających na długotrwałych stażach naukowych lub na kontraktach zawieranych za pośrednictwem przedsiębiorstw handlu zagranicznego /np. PolSERVICE/. Przeciętne liczby jednoczesnego pobytu zagranicą to ok. 100 osób na stażach długoterminowych i ok. 150 osób na kontraktach "PolSERVICE". Należy zauważyć, że dotyczy to kadry o wysokich kwalifikacjach. Przykładowo, w połowie maja 1984 r. przebywało jednocześnie zagranicą: 9 profesorów, 26 docentów, 10 doktorów habilitowanych i 155 doktorów /razem 200 osób/. Stwarza to już kłopoty w prawidłowym realizowaniu podstawowych zadań w niektórych instytutach. Problem ten zaostrza fakt nagminnych wystąpień o przedłużenie pobytu zagranicą /przeciętna liczba - ok. 70 rocznie/. Zdarzają się przypadki, że te same osoby występują o przedłużenie 3-4 krotnie, a ich pobyt zagranicą dochodzi do 6-8 lat. Dotyczy to m. in. wyjazdów na studia doktoranckie i długotrwałe staże do USA i Kanady, a także wielu wyjazdów przez "PolSERVICE".

Należy mieć na uwadze, że wyjazdy zagraniczne pracowników PW

stanowią ważny element w kształceniu kadry naukowej i aktualizacji jej wiedzy w kierunkach zgodnych z potrzebami procesu dydaktycznego. Z tego względu należy przy podejmowaniu decyzji wyjazdowych kierować się w przyszłości potrzebami uczelni, za które w tym zakresie uznać można:

- a/przyśpieszenie procesu doktoryzowania i habilitowania,
- b/poszerzenie i aktualizację wiedzy przez staże naukowe lub wyjazdy w charakterze "visiting professor", a także przez udział w konferencjach naukowych.

Wyjazdy do pracy zagranicę powinny być rozpatrywane w dalszej kolejności. Udzielanie przez rady wydziałów urlopów na wyjazdy zagraniczne musi uwzględniać nadrzędny warunek niezakłóconej realizacji procesu dydaktycznego i przyjętych przez instytuty zadań badawczych. W przypadku profesorów, docentów i doktorów habilitowanych należy brać pod uwagę ich obowiązki, wynikające z opieki nad młodą kadram i jej rozwojem. Analiza możliwości udzielenia urlopu powinna zawierać te wszystkie elementy i być udokumentowana w protokole z posiedzenia rady wydziału.

Wyjazdy zagraniczne pracowników nie będących nauczycielami akademickimi powinny być poprzedzone staranną analizą dotychczasowej pracy w PW i przydatnością wyjazdu zagranicznego dla realizacji zadań, dla których został ten pracownik zaangażowany.

Przypomnienie tych zasad oraz aktualnych zarządzeń władz państwowych zawierać będzie znajdujące się w przygotowaniu zarządzenie Rektora Politechniki Warszawskiej.

GOSPODARKA FINANSOWA

Sytuacja finansowa Politechniki Warszawskiej w latach 1981-1983 była zadowalająca. We wszystkich rodzajach działalności środki i limity finansowe były wystarczające z wyjątkiem 1981 r., w którym wystąpił ujemny wynik finansowy działalności naukowo-dydaktycznej i wychowawczej,

spowodowany przekroczeniem limitu zakupów inwestycyjnych, co w warunkach 1981 r. /Uchwała R.M. Nr 289/ obciążało wynik tej działalności. W następnych latach działalność naukowo-dydaktyczna i wychowawcza wykazywała nadwyżki środków finansowych, powodowane głównie trudnościami zakupów.

W zakresie działalności naukowo-badawczej umownej w okresie sprawozdawczym występuje przyrost sprzedaży prac naukowo-badawczych przy jednoczesnym wzroście wyniku finansowego. W ramach całej uczelni tylko nieliczne zespoły badawcze nie miały w pełni wykorzystanego potencjału badawczego. Należy również stwierdzić, że w 1982 r. trzy instytuty, a w 1983 r. jeden instytut poniosły straty finansowe przekraczające ich wynik finansowy.

Straty spowodowane w 1982 r. zostały w całości wyrównane w roku następnym.

W odniesieniu do pomocy materialnej na rzecz studentów sytuacja finansowa w tym okresie była również zadowalająca. Posiadane środki w pełni zaspokajały potrzeby w zakresie świadczeń materialnych i socjalnych przyznawanych studentom, kosztów prowadzenia domów studenckich i dopłat do stołówek studenckich. W kolejnych latach w tej działalności pozostawały niewykorzystane środki finansowe, które przechodziły na następny rok.

W ostatnich latach daje się odczuć ograniczone możliwości w zakresie zakupu nowych maszyn i urządzeń. Mimo posiadania odpowiednich środków finansowych nie można zrealizować niezbędnych zakupów. Trudności rynkowe w dalszym ciągu się utrzymują.

Fundusz na remonty budynków i budowli w latach 1981 i 1982 wykazywał pewne nadwyżki w stosunku do możliwości technicznych wykorzystania tych środków. W roku 1983 zwiększono zakres robót remontowych, co w efekcie spowodowało konieczność zaangażowania środków z oszczędności w działalności naukowo-dydaktycznej i wychowawczej.

Fundusze dla załogi, zarówno zakładowy fundusz socjalny jak i zakładowy fundusz mieszkaniowy w poszczególnych latach były wykorzystane.

Limity funduszy płac, zarówno osobowego jak i bezosobowego i funduszu honorariów w pełni zaspokajały potrzeby uczelni.

Należy również zwrócić uwagę na wartość majątku uczelni zarówno

Tablica 18

Podstawowe wskaźniki działalności ekonomiczno-finansowej Politechniki Warszawskiej za lata 1981-1983 /w warunkach Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.04.1983 r. w sprawie szczegółowych zasad finansowania państwowych szkół wyższych/

Lp.	T r e ś ć	Wykonanie za lata 1981-1983			w tys. zł.		
		1981r.	1982r.	1983r.	4:3	5:3	5:4
1	2	3	4	5	6	7	8
I.	<u>Działalność naukowo-dyda.</u> i wychowawcza						
1.	dochody ogółem	1.146.065	1.905.943	2.325.860	166,3	202,9	122,0
	w tym:						
	a/ dotacja budżetowa	1.065.194	1.835.645	2.191.875	172,3	205,8	119,4
	b/ pozostałe dochody	80.871	70.298	133.985	86,9	165,7	190,6
2.	Koszty ogółem	1.111.924	1.641.177	2.134.549	147,6	192,0	130,0
3.	Wynik finansowy netto	- 4.343	+ 264.603	+ 146.007	-	-	55,2
II	<u>Działalność naukowo-badawcza umowna</u>						
1.	dochód ze sprzedaży	700.573	963.657	1.289.827	137,6	184,1	133,8
2.	koszt własny sprzedaży	644.667	877.046	1.151.015	136,0	178,5	131,2
3.	wynik finansowy netto	+ 56.113	+ 79.365	+ 138.812	141,4	247,4	174,9
4.	rozłożenie produkcji w toku						
	a/ stan na początek roku	167.895	272.044	244.927	162,0	145,9	90,0
	b/ stan na koniec roku	272.044	244.927	367.790	90,0	135,2	150,2
	c/ przyrost /+ lub ubytek -/	+ 105.149	- 28.117	+ 122.863	-	116,8	-
III	<u>Pomoc materialna studentom</u> <u>/fundusz stypendialny/</u>						
1.	dochody ogółem	235.312	404.271	559.161	171,8	137,6	138,3
	w tym:						
	a/ dotacja budżetowa	159.800	315.288	425.000	197,3	265,9	134,8
	b/ pozostałe dochody	75.512	88.983	134.161	117,8	177,7	150,8
2.	koszty ogółem	196.060	370.999	503.566	189,2	256,8	135,7
	w tym:						
	a/ pomoc materialna i socjalna na rzecz studentów	70.286	154.652	296.674	220,0	422,1	191,8
	b/ koszty prowadzenia D.S.	109.273	171.852	190.635	157,3	174,5	110,9
	c/ dopłaty do stołówek studenckich	16.501	44.495	16.257	169,7	98,5	36,5
3.	stan na koniec roku	+ 39.252	+ 33.272	+ 55.595	84,8	141,6	167,1
IV	<u>Działalność gosp.-finans. wyodrębniona</u> <u>/ZBR, Z.Graf., Z.Bad. - Projekt./</u>						
1.	dochód ze sprzedaży	50.980	97.112	143.519	190,5	281,5	147,8
2.	koszt własny	60.649	82.590	140.130	136,2	231,0	169,7
3.	wynik finansowy	- 9.669	+ 14.522	+ 3.389	-	-	23,3
V.	<u>Środki na zakupy i zadania inwestycyjne</u> <u>/do 5 mln. zł./</u>						
1.	dochody ogółem	259.418	271.669	264.316	104,7	101,8	97,3
	w tym środki utrzymane z r-ku scentraliz. ministerstwa	-	45.500	-	-	-	-
2.	koszty /wykorzystanie/	203.159	182.506	229.567	89,8	112,9	125,8
3.	stan na koniec roku	56.259	89.163	34.749	158,5	61,7	38,9
VI	<u>Fundusz remontów budynków i budowli</u>						
1.	dochody ogółem	129.095	241.146	303.892	186,8	235,4	126,0
	w tym:						
	a/ dotacja budżetowa	45.000	215.000	200.000	477,8	444,4	93,0
	b/ pozostałe dochody	84.095	26.146	103.892	31,1	123,5	397,3

trwałego i ruchomego. Z uwagi na obowiązek dokonania przeszacowania majątku trwałego w 1983 r. wartość jego wzrasta kilkakrotnie. Jeśli chodzi o majątek ruchomy wzrost następuje głównie w materiałach, a to na skutek dokonania w 1982 r. przeszacowania zapasów, co w efekcie zwiększa wartość materiałów prawie dwukrotnie.

Dane cyfrowe w zakresie wyżej omówionych podstawowych działalności uczelni przedstawia tablica 18.

Przedstawiona wyżej pozytywna sytuacja ekonomiczno-finansowa ma swoje oparcie nie tylko w wystarczającej ilości limitów i środków finansowych, lecz również wynika z systemu kierowania uczelnią. Wprowadzony zdecentralizowany system zarządzania nakłada na poszczególne jednostki obowiązek ścisłego przestrzegania dyscypliny finansowej. Możliwe jest to poprzez systemowe unormowanie zasad prowadzenia gospodarki finansowej dla podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni, zasad planowania, rozliczeń, ewidencji i kontroli.

Wprowadzony w 1980 r. elektroniczny system ewidencji finansowo-księgowej umożliwia szczegółowe rozliczenie poszczególnych jednostek organizacyjnych oraz zapewnia szybkie uzyskiwanie danych ekonomicznych dla całej uczelni.

Aktualnie wdrażany jest nowy system ETO ewidencji środków trwałych, naliczania umorzeń oraz naliczania i rozliczania kosztowego amortyzacji.

Należy zwrócić uwagę, że gospodarka finansowa uczelni ulega ciągłym przeobrażeniom na skutek wprowadzania nowych aktów prawnych wyższego rzędu. W 1983 r. wprowadzono nowe zasady finansowania państwowych szkół wyższych, które w sposób zasadniczy zmieniły dotychczas obowiązujące zasady. Spowodowało to konieczność wprowadzenia zmian w systemie wewnętrznych rozliczeń finansowych uczelni. W tym zakresie podjęto następujące działania:

- opracowano system podziału dotacji budżetowej pomiędzy instytuty,
- opracowano zasady finansowania usług informatycznych w PW,
- opracowano "Zasady gospodarki finansowej instytutów",
- wprowadzono nowy system nagród pieniężnych dla pracowników PW

- 2 -

	1	2	3	4	5	6	7	8
2. Koszty ogółem	103.934	182.558	303.892	175,6	292,4	166,5		
3. Stan funduszu na koniec roku	25.161	58.588	-	232,9	-	-		
VII. Uczelniany fundusz nagród								
1. stan na początek roku	18.043	11.947	15.963	66,2	88,5	133,6		
2. odpis z wyniku fin. br.	11.100	15.636	30.302	140,9	273,0	193,8		
3. razem środki	29.143	27.583	46.265	-	-	-		
4. wykorzystanie / wypłata nagród/	17.196	11.620	14.793	67,5	86,0	127,3		
5. stan funduszu na koniec roku	11.947	15.963	31.472	133,6	263,4	197,2		
VIII. Fundusz efektów wdrożeń/nowych								
1. stan na początku roku + zwiększenie	1.708	1.664	1.743	97,4	102,0	104,7		
2. wykorzystanie	885	1.341	1.627	151,5	183,8	121,3		
IX. Zakładowy fundusz socjalny								
1. dochody ogółem	23.987	35.184	87.977	146,7	366,8	250,0		
W tym: a/ stan na początek roku	-	3.239	10.452			317,4		
b/ zwiększenie	23.984	31.891	77.525	133,0	323,2	243,1		
2. Koszty /wykorzystanie/	19.045	24.732	42.131	129,9	221,2	170,4		
3. stan na koniec roku	3.293	10.452	45.846	317,4	1392,2	438,6		
X. Zakładowy fundusz mieszkaniowy								
1. stan na początek roku	64.988	71.386	80.542	109,8	123,9	112,8		
2. zwiększenie	7.578	9.403	35.068	124,1	462,8	372,9		
3. razem środki	72.566	80.789	115.610	111,3	159,3	143,1		
4. zmniejszenie	1.180	217	8.848	20,9	749,8	582,2		
5. stan funduszu na koniec roku	71.386	80.542	106.762	112,8	149,6	132,6		
W tym:								
a/ zaangażowanie w udzielonych pożyczkach dla pracowników	34.578	56.027	55.187	162,0	159,6	98,5		
b/ zablokwane w wypłatach do Spółdzielni Mieszkaniowych	12.200	11.178	10.531	91,6	86,7	94,7		
6. stan wolnych środków do dyspozycji na koniec roku	24.608	13.337	40.994	54,2	166,6	307,4		
XI. Rozliczone koszty ogólne	423.391	579.403	676.411	136,8	159,8	116,7		
XII. Rozliczenia funduszu płac								
1. osebny fundusz płac								
a/ limit	752.506	890.619	1.192.183	118,4	158,4	133,9		
b/ wykorzystanie	730.251	845.034	1.150.518	115,7	157,6	136,2		
c/ oszczędność	22.255	45.585	41.665	204,8	187,2	91,4		
2. bezosobowy f. piao i f. honorariów								
a/ limit po korekcie	212.177	186.000	316.552	87,7	149,2	170,2		
b/ wykorzystanie	183.184	178.012	307.349	97,2	167,8	172,7		
c/ oszczędność	28.993	7.988	9.203	27,6	31,7	115,2		
XIII. Wartość majątku trwałego								
1. ruchome środki trwałe								
a/ stan na początek roku	2.415.436	2.635.584	2.907.698	109,1	120,4	110,3		
b/ stan na koniec roku	2.635.584	2.907.698	5.331.175	110,3	202,3	183,2		
c/ przyrost /+/, ubytek /-/ budynki i budowle	+ 220.148	+ 272.114	+ 2.423.477	123,6	1100,8	890,6		
a/ stan na początek roku	1.284.461	1.300.779	1.494.761	101,3	116,4	114,9		
b/ stan na koniec roku	1.300.779	1.404.761	8.429.698	114,9	648,0	563,9		
c/ przyrost /+/, ubytek /-/ wartość majątku ruchomego	+ 16.318	+ 193.982	+ 6.934.937	1188,8	42498,7	3575,0		
XIV. Wartość majątku ruchomego								
1. przedmioty nietrwałe								
a/ stan na początek roku	669.133	698.190	774.020	104,3	115,7	110,9		
b/ stan na koniec roku	698.140	774.020	813.329	110,9	116,5	105,1		
c/ przyrost /+/, ubytek /-/ Zapasy materiałowe	+ 29.057	+ 75.830	+ 39.309	261,0	135,3	51,8		
a/ stan na początek roku	149.872	157.817	290.621	105,3	193,9	184,2		
b/ stan na koniec roku	157.817	290.621	329.190	184,2	208,6	113,3		
c/ przyrost /+/, ubytek /-/ Zapasy materiałowe	+ 7.945	+ 132.804	+ 38.569	1671,5	485,4	29,0		

- dostosowany do nowych przepisów dotyczących finansowania uczelni,
- wprowadzono możliwość zawierania umów o dzieło z pracownikami PW,
  - podjęto działania, dzięki którym uniknięto konieczności wprowadzania limitów wynagrodzeń bezosobowych i honorariów dla poszczególnych instytutów, pomimo limitowania całej uczelni.

INWESTYCJE, REMONTY, MODERNIZACJA

Gospodarka remontowo-inwestycyjna w latach 1981-83 prowadzona była w oparciu o plany rzeczowo-finansowe wynikające z potrzeb uczelni, decyzji organów kontrolnych i wniosków poszczególnych użytkowników /instytutów/, jak również z planów centralnych resortu w zakresie inwestycji.

Zakres i wielkość remontów uzależnione były od wysokości przyznawanych przez resort środków i możliwości wykonawczych własnego potencjału jak i wykonawców obcych.

Wykonanie planu finansowego w latach 1981-83 przedstawia poniższa tablica 19.

Tablica 19

L.p.	Wyszczególnienie	wykonanie nakładów w mln zł			1984	
		1981	1982	1983	plan nakładów mln zł	wykonanie, I kw
1.	Budynki dydaktyczne	53,6	57,6	95,8	117,5	34,1
2.	domy studenckie	47,5	105,5	184,1	160,8	32,4
3.	Filia PW w Płocku	1,5	0,9	3,0	17,0	1,9
4.	Obiekty socjalne	1,0	0,7	1,2	5,5	0,4
5.	Budynki mieszkalne	1,2	1,5	1,7	9,7	0,3
6.	Pozostałe obiekty	2,8	6,8	3,0	4,5	0,9
7.	Dokumentacja projektowa-kosztorysowa	8,1	8,8	7,6	10,0	0,8
R a z e m		115,7	181,8	296,4	325,0	70,8

W ramach poniesionych nakładów na remonty i modernizacje prowadzono następujące ważniejsze przedsięwzięcia:

- modernizacja i remont Gmachu Technologii Chemicznej,
- remont i adaptacje w Gmachu Mechaniki,
- wymiana instalacji ciepłej wody z robotami towarzyszącymi w Gmachu Mechaniki Precyzyjnej,
- modernizacja audytoriów w Gmachu Nowym Technologicznym, remonty instalacji elektrycznej w tym samym obiekcie,
- remont modernizacyjny podziemi w Gmachu Starym Technologicznym,
- adaptacja pomieszczeń magazynowych na laboratorium Instytutu Technologii i Organizacji Produkcji Budowlanej Wydziału Inżynierii Lądowej w budynku przy ul. Bema 91,
- remont kapitalny budynku Starej Chemii,
- podłączenie budynku Wydziału Architektury do miejskiej sieci ciepłej z aktualnie prowadzoną wymianą instalacji c.o. wraz z robotami towarzyszącymi,
- wymiana instalacji c.o. wraz z robotami towarzyszącymi w Gmachu Elektroniki,
- remont ostatniej kondygnacji Gmachu Elektrycznego,
- remont kapitalny wraz z adaptacją budynku Starej Kotłowni,
- rozbudowa Ośrodka Dydaktyczno-Szkoleniowego w Ubliku,
- rozpoczęcie prac przy realizacji ujęcia wody i odprowadzenia ścieków wraz z modernizacją schroniska studenckiego "Koliba" Wydziału Mechanicznego Technologicznego w Bieszczadach,
- opracowanie koncepcji docelowego zagospodarowania Ośrodka Dydaktyczno-Szkoleniowego w Sarbinowie Morskim; warto zaznaczyć, że z inicjatywy pionu technicznego PW powstała i rozpoczęła działalność Spółka Wodno-Ściekowa obejmująca pas nadmorski Chłopy, Sarbinowo, Gąski, której udziałowcami są osoby prawne i fizyczne posiadające obiekty w wymienionych miejscowościach. Celem Spółki jest ochrona wybrzeża poprzez porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej.

- remonty kapitalne wraz z modernizacją następujących domów studenckich: "Sezam" przy ul. Górnośląskiej, "Babilon" przy ul. Kopińskiej, "Akademik" przy ul. Akademickiej, "Tulipan" przy ul. Mochnackiego,
- roboty modernizacyjne szpitala "Palma" - ZOZ dla szkół wyższych,
- roboty modernizacyjne Stadionu Międzyuczelnianego Ośrodka Sportowego PW na Polu Mokotowskim,
- roboty modernizacyjne budynku przy ul. Koszykowej 80,
- remont kapitalny budynku mieszkalnego przy ul. Polnej 50.

Ponadto przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego podlegały remontowi wszystkie stołówki, bufety, sanitariaty, większość sal wykładowych, a każdorazowo przed sezonem grzewczym kotłownie i węzły ciepłe.

Poza tym w okresie sprawozdawczym wyremontowano 63 dachy, zabezpieczając obiektom prawidłową eksploatację.

W ramach centralnego planu inwestycyjnego resortu zrealizowano, bądź wprowadzono do realizacji następujące zadania inwestycyjne:

- Dom Studencki przy ul. Komarowa 141 a,
- Osiedle Studenckie w Płocku przy Dobrzyńskiej 5 /dom studencki i stołówka/
- Baza Laboratoryjno-Doświadczalna przy ul. Poleczki /I etap w realizacji, II etap w projektowaniu/,
- budynek Instytutu Maszyn Elektrycznych i Instytutu Elektroenergetyki Wydziału Elektrycznego /w projektowaniu/,
- budynek basenu krytego wraz z uniwersalną salą treningową na terenie Międzyuczelnianego Ośrodka Sportowego /w projektowaniu/.

SPRAWY SOCJALNO-BYTOWE PRACOWNIKÓW

WCZASY

W Politechnice Warszawskiej w latach 1981-1983 postawiono do dyspozycji pracowników 11.349 skierowań /5590, 2711, 3048/, z czego wykorzystano 10.844 skierowania /5215, 2671, 2948/.

Sredni koszt jednego skierowania w poszczególnych latach wynosił odpowiednio: 2.550 zł, 5.000 zł, 7.300 zł.

W 1984r. średni koszt jednego skierowania będzie wynosił ok. 10.000 zł.

Opłaty wnoszone przez pracowników wynosiły średnio 50%, 48% i 50% pełnej ceny wczasów. Ponadto w latach 1981-83 wydatkowano na dofinansowanie wczasów zakupionych przez pracowników indywidualnie 3.072 tys. zł /826 tys., 492 tys., 1.752 tys. /.

KOLONIE

W latach 1981-1983 z zimowisk i kolonii skorzystało 2.958 dzieci /1098, 986, 874/. Sredni koszt kolonii przypadający na 1 dziecko wynosił odpowiednio: 3.524 zł, 10.000 zł, 11.400 zł, przy czym średnia odpłatność rodziców wynosiła: 797 zł, 1883 zł, 3.082 zł.

Równocześnie dofinansowywano pobyt dzieci na koloniach organizowanych przez inne instytucje. Łącznie wypłacono rodzicom w latach 1981-83 kwotę 683 tys. zł /193 tys., 419 tys. i 246 tys. /.

Organizowano również imprezy noworoczne dla dzieci, na które wydatkowano w kolejnych latach 181 tys., 291 tys., 823 tys. zł.

Dzieci pracowników naszej uczelni osiągające dobre wyniki w nauce i będące w trudnej sytuacji materialnej otrzymywały stypendia, na co wydatkowano 181 tys. zł w 1982 r. i 132 tys. zł w 1983 r. W 1981 r. stypendiów takich nie przyznawano.

Z funduszu socjalnego dofinansowuje się także przedszkola: własne i prowadzone przez PRiTV, z którego korzysta ok. 20 dzieci pracowników PW. Dofinansowanie w kolejnych latach wynosiło: 193 tys., 419 tys. i 246 tys. zł. Uczelnia udzieliła z funduszu socjalnego w latach 1981-83 zapomóg pieniężnych dla pracowników i emerytów znajdujących się w ciężkich warunkach materialnych na ogólną kwotę 1.476 tys. zł /292 tys., 520 tys., 664 tys. /.

W latach 1982 i 1983 Dział Socjalny prowadził akcję "witamina" sprawdzając dla pracowników warzywa i owoce. Koszty tej akcji wyniosły odpowiednio 50 tys. i 224 tys. zł.

ŻYWIENIE ZBIOROWE

W stołówkach pracowniczych Politechniki Warszawskiej wydano w latach

1981-83 odpowiednio 596 tys., 473 tys. i 446 tys. obiadów. Spadek wynika z tego, że część pracowników rezygnuje z obiadów ze względu na konieczność wycinania kartek mięsnych.

Dopłaty do kosztów działalności stołówek wynosiły w kolejnych latach 6.013 tys., 12.123 tys. i 16.900 tys. zł.

SPRAWY MIESZKANIOWE

W sierpniu 1981 r. została powołana Rektorska Komisja ds. Mieszkaniowych. Komisja prowadziła działalność w zakresie całokształtu polityki mieszkaniowej, a w szczególności:

- przeprowadzania postępowań kwalifikacyjnych dotyczących przydziału mieszkań mających charakter mieszkań zakładowych oraz mieszkań spółdzielczych i rotacyjnych,
- podejmowania decyzji dotyczących przydziałów miejsc w Hotelu Asystenckim oraz miejsc pracowniczych w DS "Ustronie",
- prowadzenia polityki dotyczącej funduszu mieszkaniowego obejmującej pożyczki na uzupełnienie wkładów w spółdzielniach mieszkaniowych, pożyczki na budowę domków jednorodzinnych oraz udzielanie pożyczek remontowych.

W ramach problematyki ogólnej Komisja prowadziła działania obejmujące m. inn. inwentaryzację zasobów mieszkaniowych będących w gestii uczelni, zagadnienia dotyczące remontu budynku przy ul. Polnej, współpracę z Zarządem Osiedla "Jelonki", współpracę z pracowniczymi spółdzielniami mieszkaniowymi "Bratniak" i "Idealne Mieszkanie".

Ponadto Komisja prowadziła działania zakończone członkostwem uczelni w Zrzeszeniu Budowy Małokubaturowych Budynków Mieszkalnych "Ochota", w którym wstępny przydział dla uczelni wynosi 200 jednostek mieszkalnych.

Materiał statystyczny przedstawia tablica 20.

Tablica 20

	1981	1982	1983	1984 /I-V/
I. Przydziały mieszkań:				
a/zakładowe	3	13	6	6
b/spółdzielcze	62	7	-	-
c/rotacyjne	-	1	4	2
d/zamiany	3	-	2	2
II. Pożyczki				
a/uzupełnienie wkładu spół.	329.620	1.284.183	762.954	522.777
b/wkłady budowlane	655.000	135.000	1.400.000	1.000.000
c/pożyczki remont.-modern.	890.000	9.750.000	13.524.000	6.105.000

PROBLEMY ISTOTNE DLA POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ PRZECHODZĄCE NA NASTĘPNĄ KADENCJĘ WŁADZ AKADEMICKICH

1. W SFERZE KSZTAŁCENIA /w działalności dydaktyczno-wychowawczej/
  - 1.1. Analiza kierunków i specjalności kształcenia, stopniowa realizacja trendów wskazanych w opracowaniu "O przyszłościowym kształceniu"
  - 1.2. Wzajemne dopasowywanie kierunków i specjalności kształcenia oraz składu kadry nauczycieli akademickich
  - 1.3. Działania w kierunku stworzenia systemu /a nie zbioru/ studiów podyplomowych w PW; przyczynianie się do stworzenia podstaw systemowych studiów poakademickich w Polsce /szkoły wyższe, PAN, NOT, inne/, włączając w to studia doktoranckie; działanie na rzecz powrotu tych studiów na PW
  - 1.4. Zakończenie procesu opracowywania i zatwierdzania programów,

analiza funkcjonowania regulaminów studiów, uporządkowanie "biurokracji" dydaktycznej

1.5. Zwiększenie poczucia odpowiedzialności studenta za decyzję rozpoczęcia studiów i ich przebieg, m. inn. poprzez zmianę systemu stypendialnego i konsekwentne przestrzeganie regulaminu

1.6. Zwiększenie stopnia odpowiedzialności społeczności studenckiej za działalność uczelni w zakresie spraw socjalno-bytowych studentów, toku studiów, problematyki wychowawczej /przestrzeganie ślubowania i etyki na codzień/, m. in. poprzez:

- określenie właściwych zadań dla samorządu studenckiego,
- popieranie rozwoju organizacji studenckich, kół naukowych i innych form społecznej działalności studentów,
- utworzenie przedsiębiorstwa domów studenckich PW ze znacznym udziałem odpowiedzialności agend samorządu studenckiego,
- przekazanie dużej części spraw o wykroczenia do rozstrzygnięcia przez sądy koleżeńskie

1.7. Doprowadzenie do zmian w działaniu centralnych klubów kulturalnych uczelni /Riviera - Remont, Stodoła/, aby były one klubami studentów, bez potrzeby organizowania imprez zarobkowych ogólnie dostępnych

1.8. Zwiększenie możliwości uprawiania sportu rekreacyjnego przez studentów i pracowników poprzez poprawę stanu posiadania obiektów sportowych.

2. W SFERZE DZIAŁALNOŚCI NAUKOWO-BADAWCZEJ I TECHNICZNEJ

2.1. Sprecyzowanie roli i zadań PW w zakresie rozwijania dyscyplin naukowych podstawowych i aplikacyjnych; ocena osiągnięć PW w rozwoju nauki, analiza uwarunkowań

2.2. Sprecyzowanie roli i zadań PW w zakresie twórczej działalności technicznej i współpracy z przemysłem /Czy PW ma być motorem i inicjatorem postępu technicznego w przemyśle, czy też partnerem przemysłu realizującym poszczególne zadania badawcze zlecane przez działy rozwoju - biura konstrukcyjne i technologiczne - zakładów przemysłowych/; ocena dotychczasowych osiągnięć PW

w zakresie twórczej działalności technicznej i analiza uwarunkowań

2.3. Sprecyzowanie roli PW jako producenta wyrobów finalnych, np. aparatury naukowo-badawczej; ocena dotychczasowych osiągnięć w tym zakresie

2.4. Działania w zakresie informacji naukowej i technicznej, a w szczególności:

- poprawa zaopatrzenia Biblioteki Głównej w książki i periodyki, a także poprawa jej sytuacji lokalowej,
- poszerzenie udziału PW w systemach informacji naukowej i technicznej,
- podniesienie znaczenia własnych publikacji naukowych PW

2.5. Przygotowanie PW do zmian w systemie planowania i finansowania centralnego problemów naukowo-badawczych, działanie w kierunku zajęcia właściwego miejsca w tym systemie

2.6. Ustalenie koncepcji i zasad zatrudniania pracowników technicznych, związanych z działalnością naukowo-badawczą /w świetle wpływu na zagęszczenie pomieszczeń, warunki bhp i ppoż, zaplecze socjalne itd/

2.7. Znaleźcie właściwych rozwiązań /ewentualnie ogniw pośrednich/ dla przenoszenia wyników naukowych i badawczych w praktykę gospodarczą.

3. W SFERZE KADRY NAUCZYCIELI AKADEMICKICH

3.1. Ustalenie przyszłościowej struktury zatrudnienia kadry nauczycieli akademickich /docenci i profesorowie, st. wykładowcy i adiunkci stabilizowani, udział kadry młodej wiekiem/ i przyjęcie tej struktury jako głównej wytycznej polityki kadrowej na każdym z wydziałów

3.2. Ustalenie godziwego rozwiązania problemu adiunktów w oparciu o pogląd, że "nawet dobrzy muszą odejść, by zrobić miejsce młodemu"

3.3. Zapewnienie obsady stanowisk wymagających długoletniej praktyki inżynierskiej w przemyśle /konstruktorzy, technolodzy/

3.4. Utrwalenie systemu ocen osiągnięć dydaktyczno-wychowawczych, naukowych, technicznych i organizacyjnych oraz ocen przydatności pracownika do zadań nauczyciela akademickiego

- 3.5. Działania ułatwiające podnoszenie kwalifikacji nauczycieli akademickich /finansowanie działalności naukowej własnej, staże krajowe i zagraniczne, wykłady i kursy na poziomie doktoranckim/
  - 3.6. Wprowadzenie jasnych zasad udzielania urlopów, w tym na zagraniczne staże naukowe oraz kontrakty
4. W SFERZE WYPOSAŻENIA MATERIALNEGO
- 4.1. Analiza stanu aktualnego. Przeciwdziałanie dekapitalizacji majątku trwałego, części zamienne dla aparatury, remonty pomieszczeń i budynków
  - 4.2. Ustalenie polityki zakupów inwestycyjnych centralnych i wnioskowanych przez instytuty
  - 4.3. Ustalenie polityki w zakresie udzielania zleceń wewnętrznych na wykonanie aparatury z funduszu rozwoju przeznaczonego na inwestycje. Kontrola wysokości przewidywanych kosztów. Kontrola realizacji zadań inwestycyjnych
  - 4.4. Poprawienie gospodarki środkami trwałymi. Organizacja służb konserwatorskich. Zasady udostępniania posiadanej aparatury innym jednostkom. Laboratoria środowiskowe. Laboratoria wydziałowe itp
  - 4.5. Racjonalizacja systemu laboratoriów informatycznych PW
  - 4.6. Realizacja pierwszego etapu poprawy sytuacji lokalowej Biblioteki Głównej /hall po Kwesturze i inne pomieszczenia w Gmachu Głównym/
  - 4.7. Aktualizacja planu perspektywicznego inwestycji budowlanych /w tym łuk siekierski/, opracowanie wieloletniego planu remontów budynków uczelni
5. W SFERZE STRUKTURY ORGANIZACYJNEJ I SPOSOBU ZARZĄDZANIA
- 5.1. Uporządkowanie zakresu kompetencji i uprawnień decyzyjnych kierowników zakładów, dyrektorów instytutów, dziekanów, dyrektora administracyjnego, rektora /w dostosowaniu do ustawy i statutu/
  - 5.2. Wzmocnienie kadrowe jednostek administracji centralnej i wydziałowej /zwiększenie kwalifikacji, zmniejszenie liczebności/
  - 5.3. Zwiększenie zainteresowania jednostek pomocniczych i usługowych

- uczelni gospodarnością działania, m. in. poprzez odpowiednie rozliczenia finansowe
- 5.4. Usprawnienie działań w zakresie DFS będącego jednym z podstawowych źródeł finansowania kontaktów zagranicznych, a także rozwój działalności eksportowej oraz kształcenia cudzoziemców.

1. Wykazanie...
2. Wykazanie...
3. Wykazanie...

4. W SPRAWIE...
5. W SPRAWIE...

6. Wykazanie...
7. Wykazanie...

8. Wykazanie...
9. Wykazanie...

10. Wykazanie...
11. Wykazanie...

12. Wykazanie...
13. Wykazanie...

14. W SPRAWIE...
15. W SPRAWIE...

16. Wykazanie...
17. Wykazanie...

18. Wykazanie...
19. Wykazanie...

20. W SPRAWIE...
21. W SPRAWIE...

22. Wykazanie...
23. Wykazanie...

24. Wykazanie...
25. Wykazanie...

26. Wykazanie...
27. Wykazanie...

28. Wykazanie...
29. Wykazanie...

Kolekcja Władysława Findeisena

Kolekcja Władysława Findeisena

Wyk. ZGPW z. 406/84 n. 400